

**Kui valijamehed tahaksid Eesti sisepoliitikas tege-
likku muutust, tuleks kahe reformika lõppvoor
pääsemise korral valimiskasti lasta tühi sedel.**

JAAK ALLIK, valijamees
LK 2

**Viljandi on kõige progressiiv-
sem linn, sest kutsus minu
oma sünnipäevale esinema!**

TOMMY CASH, räppar
LK 6

JALGPALLIVÄLJAK

Maa alt tuli välja kümne aasta eest tegemata jäänud töö

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi kunstmuruväljaku uuendamisel oli pool platsi juba uue katte saabumiseks ette valmistatud, kui ehitusfirma raske masin hakkas ootamatult vajuma. Selgus, et kümme aastat tagasi oli seal tegemata jäetud töö, mis paberite järgi oleks justkui tehtud.

Kummaliselt käituvat pinnaset tõttu otsustasid töömehed platsi keskpaigast üles kaevata ning avastasid, et seal pole keegi kunagi pinnaset tihendanud. Siledaks lükatud mulla peale oli veetud lihtsalt mõni sentimeeter graniitsõelmeid ja sellele laotatud kunstmurukate.

«Me ei ehitanudki väljaku pinnaset,» teatas eile Sakalale ettevõtja Margus Pokinen, kes kümme aastat tagasi juhtis osahingut Kuldvillak. Just see firma uuendas 2006. aasta sügisel ja 2007. aasta kevadel järveäärset kunstmuruväljakut ja pani sellele uue katte. «Alus jäi selline, nagu see enne oli, sest seda tööd meilt ei tellitudki,» ütles Pokinen.

Samal ajal näitavad kõik linnavalitsuses leiduvad projektid, et pinnasetööd oleks tol ajal justkui ära tehtud. Kümme aastat tagasi oma hinnapakumise ja Kuldvillakule kaotanud osahinguhing Suja Ehituse juht Rando Sepp mäletab täpselt, et pinnase väljakaevamine ja tihendamine olid projektis kindlasti sees. Toona imestas Sepp oma sõnul, kuidas konkurent suutis temast nii palju odavamalt pakumise teha. Nüüd on tal vastus olemas.

Paber näitab, et töö on tehtud

Ka praegu väljakul tegutsev ehitusfirma G-Floors sai enne tööle hakkamist enda kätte kõik dokumendid varem tehtu koh-

ta ja nendes on ettevõtte juhi Erki Karlsoni sõnul selgelt kirjas, et platsi all olevale pinnasele võiks pärast sõelmekihi planeerimist kohe uue katte panna.

Eelmise nädala keskel märkasid platsil askeldavad töömehed, et väljaku Ranna puistee poolne osa käitub kuidagi kummaliselt. Kui järve poole jääval osal oli pinnas nii tugev, teerull lausa hüppas sõites, siis väljaku teises otsas hakkas see pinnast endaga kaasa vedama.

Pärast väikest kaevamist selguski, et vähemalt osaliselt on platsi all turbane muld. Töömehed kutsusid kohale järelevalvet tegeva inimese ja too pani töö neljapäeval seisma.

«Nii ei tahaks küll edasi minna, et nüüd samamoodi mullale sõelmed peale vedada,» rääkis Karlson. «See oleks nagu tapeet veega seina pan-na.»

Esmaspäeval leidis linnavalitsus oma reservfondist 20 000 eurot, et umbes 2000 ruutmeetrit vedada ära 600 kantmeetrit mulda, tuua asemele kruusa ja purustatud kiltustikku ning see korralikult ära tihendada. Platsi kandvale osale veeti juba aastakümneid tagasi hoonete lammutamisest saadud betooni ja see osa kannab korralikult.

Linnajuhid süüdlast otsima ei hakka

«Meil ei ole mõtet hakata korraldama uurimist, et kes kümme aastat tagasi midagi tegemata jättis,» lausus abilinnapea Kalvi Märtin. «Praegu on vaja otsustada, kuidas edasi.»

Tema sõnul oli selge, et platsi tihendamata jätta ei saa ning ehitusega on kiire, sest see peab 31. oktoobril valmis olema.

Kümne aasta tagusest ajast

on teada, et toona oli ehituse tellija Viljandi linnavalitsus ning tellija kohuseid täitsid majandusameti töötajad. Kas töö oli ka järelevalvaja või kes see oli, polnud eile linnavalitsuses teada. Vastuseta on seega küsimus, miks platsi ei ehitatud toona nii, nagu on projektis kirjas. Töö dokumentatsiooni pole säilinud.

Osaühingul Kuldvillak tekkis 2006. aastal ehitusega probleem, sest kui esialgu pidi plats olema valmis juba sama aasta novembris, siis tegelikult valmis praeguses vääringus 192 000 eurot maksuma läinud ehitus alles 2007. aasta juunis. See tähendas, et tol kevadel Viljandis jalgpallurid kodus mängida ei saanudki.

«Isegi kui me süüdlase leiame, ei anna see meile midagi,» nentis Märtin. «Aga kindlasti on see juhtum meile õppetund ja näitab, kui tähtis on ehituse järelevalve roll.»

ARVAMUS

RAIKO MUTLE,
Viljandi
Tuleviku
president

Tagantjärele on raske meenutada, kas plats lai-
netas tihendamata osas rohkem, aga see on kindel, et ebatasasused olid tunda-
vad.

Just väljaku lainetamine ja seetõttu platsile tekkinud lombid olid põhjus, miks jalgpalliliit leidis, et Viljandi kunstmuruväljak ei vasta enam normidele. Lisaks oli väljak kulunud ja kunstmuru oli vana tehnoloogia järgi valmistatud.

www.torujyri.ee

TORU-JÜRI

Leola 49, Viljandi
Tel 433 0002, 505 8394

Septik Ecolife **950 €** 2 m³

1140 € 3 m³

Universaalne pelletikatel Viadrus Green Eco 25 kW

Punker tasuta kaasas! **2150 €**

ILM

Täna puhub kirdetuul kiirusega 2-5 meetrit sekundis. Sooja on 7-13 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 6.59 ja loojub kell 19.22.

VILJANDIS

Esineb Taani kitarrist

Täna alustab 12. hooaega Viljandi džässiklubi. Harjumuspäraselt on üritused kohvikus Fellin, esinejad astuvad lavale kell 19. Avakontserdi annab Taani kitarrist Alex Jonsson.

Eakad õpivad esmaabi

Sakala keskuses algab täna kell 10 tasuta esmaabikoolitus Viljandi linna ja valla eakatele.

Tugirühm koguneb

Täna kell 17.30 koguneb Päikesekilu perekeskuses aktiivsus- ja tähelepanuhäirega laste tugirühm: lapsevanemad ja kasvatajad-õpetajad.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Aga põhjus?

On ütlematagi selge, et kui maja põleb, tuleb kogu jaks ja tähelepanu koondada selle kustutamisele. Ent kui tulekahju kustutamise saadakse ühele poole, püütakse alati kindlaks teha ka põhjus, miks see tekkis. Vaid siis, kui asjaolud on klaarid, saab juhtunust midagi päriselt õppida.

Viljandi abilinnapeal Kalvi Märtnil on õigus, kui ta ütleb, et praegu tuleb otsustada, kuidas kunstmuurväljaku uuendamise eadasi minna. Ehitusega on tõepoolest kiire. Kuid kui too «tulekahju» on likvideeritud, tuleks välja selgitada ka see, kuidas ikkagi juhtus, et plats ehitati kümme aastat tagasi teistmoodi, kui on kõigis linnavalitsuse dokumentides kirjas. Toona soovis linn, et väljaku pinnas saaks tihendatud. Hiljuti tuli halva üllatusena ilmsiks, et see jäi mingitel asjaoludel siiski tegemata.

Loogiline oleks küsida, millised need asjaolud olid, ent vähemalt esimese hooga on linn abimeeri ütlemit mõõda asunud seisukohale, et selline uurimine ei annaks midagi. Õppetunnina sõnastatakse tõdemus, et ehitusjärelvalvel on kaaluks roll.

Niisugune väide on muidugi õige, kuid näiteks see, kas jutuks oleva töö järele keegi üldse valvas, oli linnavalitsusele eile teadmata nagu teisedki toonased asjaolud. Niisiis tundub linn olevat teinud pool tehet, ehkki tahtmise korral võiks selle lõpuni pusida ja vastuseni jõuda.

Jah, toonastest sündmustest on hulk aega möõdas ning vahepeal palju vett Viljandi järve voolanud. Aga seepärast ju lugu praegu segane ongi.

Kui küsimus, kes midagi tegemata jättis, on piltlikult öeldes pirakas tükk keset puslet, siis pole sellele vastuse leidmisest pääsu. Või kuidas?

REPLIIK

Hüsteeriline tuuleveski

Inimene ikka käib toidu-poes – süüa on ju vaja. Kes vaaritab ostetust ise midagi, kes valib valmis-toidu. Ühel sellisel laisemal päeval sattusin minagi korviga just kulinaarialeti äärde. Aega väljapane-kuga tutvuda oli küll, sest paar inimest oli minust ette jõudnud.

Ma ei saanudki pikalt seda praetud maksatükki jõllitada, kui kuulsin teenindajat ühele hinna pärijale nähvamas: «No ei jõudnud seda silti veel välja panna, andke andeks!» Seejärel lajatas ta lipiku letiservale nii, et tühjad toidukarbid rappusid.

Jäin järgnevat kohe huviga jälgima. Hinda küsinud noormees lahkus ostuta pead vangutades riiulite vahele. Aga kõht oli tühi ka ühel keskealisel naisel. Too soovis kõõgilju ja lihatükikest ühte anumasse. Kuna teenindaja oli kindel, et temalt nõutakse võimatut, järgnes valus laamendamine. Lõpptulemusena visati ostja ette lahtise kaanega karp, mille too siis õlgu kehitades ise kinni vajutas.

Ma ei tea, kas proua oli tuuri ajanud kuri ülemus või mõkust abikaasa, aga sõitsin igaks juhuks järgmisse kauplusse.

Jah, toonastest sündmustest on hulk aega möõdas ning vahepeal palju vett Viljandi järve voolanud. Aga seepärast ju lugu praegu segane ongi.

ÜLLAR PRIKS

Sakala
433 0044

PRESIDENDIVALIMISTE parlamendivooru järel tõttas kogu meedia kuulutama suurimaks kaotajaks Reformierakonda, kes olevat lõhenenud, ja Taavi Rõivast, kes polnud suuteline oma meeskonda koos hoidma. Möõdas on vaid mõni nädal ja me seisame olukorra ees, kus ligi 60 protsenti valijaist toetab ühte kahest Taavi Rõivase sõnade kohaselt Reformierakonna tublist kandidaadist.

Valijameeste kogu lõppvooru pääsejais ennustatakse Siim Kallast ja Marina Kaljuranda, nii et Reformierakond on need valimised justkui juba võitnud. Kusjuures isegi lõppvooru võimalik vaba elektoraat on nende vahel sõbralikult ära jagatud: Kallas peaks koguma keskerakondlikud ehk Mailis Repsist vabanevad hääled, Kaljurand aga isamaalikud ehk Allar Jõksist vabanevad ja muud protestihääled.

PEAMINISTER RÕIVAS võib iga tahes rahul olla. Kui võib Kallas, võib Reformierakonna praegune ametlik kandidaat. Kui võib Kaljurand, võib kandidaat, kellele ta kogu aeg on nähtavalt põialt hoidnud ja, uskudes Kaljuranna meekonnast tulevaid signaale, teeb seda tegelikult praegugi. Meenutagem, et just Rõivas on alati väitnud, et presidendiks peakski saama rahva hulgas kõige populaarsem kandidaat.

Küsitlused näitavad, et Reformierakonna reiting langeb ja peaministri enda toetus on kogu aeg olnud katastroofiliselt madal. Kuid erakonna presidendikandidaadi poolt ja seega ka reformierakondliku poliitika jätkumise poolt on valmis hääletama valdav osa rahvast, seejuures isegi sotsiaaldemokraatide valijaskonna enamus, kes iialgi ei valiks volikokku või riigikokku mõnda reformierakondlast.

KUIDAS SELLIST karjuvat vastuolu seletada?

Minu arvates on toime pandud osav manipulatsioon ehk silmamoondus. Selleks andis võimaluse Kallase meeskonna taktikaline viga. Kuni riigikogu vooruni oli Kallas Reformierakonna juhtkonnas tõrjutud ja peaministri tagatoaga opositsioonis olev kandidaat. Seejärel hakkas ta jõuliselt nõudma Reformierakonna toetust ja mängis tõrjutu ehk protestikandidaadi ni-

JAAK ALLIK

sotsiaaldemokraat

ši Kaljurannale. Sellele lisandus veel petetud, kuid paindumatu märtri roll.

Nii ongi suur osa rahvast valmis uskuma, et kui valijamehed hääletavad Kaljuranna poolt, hääletavad nad Reformierakonna ja Taavi Rõivase poliitika vastu. Võib-olla usub seda isegi osa valijamehi. Seejuures unustatakse täiesti, et veel mõni kuu tagasi teatas proua Kaljurand: kuna tema maailmavaade on reformierakondlik, astub ta presidendivalimiste kaotamise järel kohe sellesse erakonda.

Ma usun, et ta rääkis toona tõtt. Maailmavaade ei saa aga muutuda lihtsalt kellegi peale solvumisest. Seda teab ka teda toetav kolmandik Reformierakonna parlamendifraktsioonist.

MIS JUHTUB, kui emb-kumb reformierakondlane saabki presidendiks? Kindlasti tugevneb Taavi Rõivase positsioon ning pikeneb tema juhitava ja üksteisele jala taha panemisele pühendunud valitsuse eluiga.

Kallase sisepoliitilistest seisukohtadest võib järeldada, et tema konflikt Rõivase tagatoaga on suurem. Igatahes igatseb ta taga erakonnale kunagi omaseid tõsiliberaalseid väärtusi.

Kaljuranna seisukohtadest pole midagi teada. Ta paistab siiralt uskuvat, et ta oleks parim president, sest rahvas toetab teda. Sest tema oskab rahvaga lihtsas ja inimlikus keeles rääkida. Aga mida ta räägiks? Mulle on jäänud mulje, et ta peabki presidendi rolliks inimeste ärakuulamist ja valitsuse poliitika rahvale selgitamist ehk nagu Kalle Muuli hiljuti ütles: ta oleks Kadriorus peaministri pressiesindaja.

JAH, PRESIDENT ise ei teosta täitevvõimu, kuid ta kannab vastutust riigis tehtava poliitika eest. Seepärast peaks iga valijamees endale aru andma, et hääletades Reformierakonna kandidaadi poolt, ei saada nad lihtsalt kena inimest Kadrioru, vaid annavad heakskiidu

Reformierakondlik silmamoondus

Kui valijamehed tahaksid Eesti sise-poliitika tege-likku muu-tust, tuleks kahe reformi-mika lõpp-vooru pää-semise kor-ral valimis-kasti lasta tühi sedel.

leeritava praeguse valimissüsteemi põlistamises.

Reformierakonna kahe kandidaadiga tekitatud silmamoonduse juures on tähelepanuväärne seegi, et autorid ja tehnika on samad, mis olid 2006. aastal Toomas Hendrik Ilvese valimise puhul. Need on härrased Rain Rosimannus ja Eerik-Niiles Kross, kes on võtnud taas abiks heausklike inimeste koori. Tol korral ju toetati näiliselt sotsiaaldemokraat Ilvest. Lõpptulemusena aga valiti ikkagi reformierakondlik poliitika. Nüüd on Ilvese rollis näiliselt parteideülene Kaljurand ja tulemus tema äravalmise korral on täpselt sama.

KUI VALIJAMEHED tahaksid Eesti sisepoliitika tegelikku muutust, tuleks kahe reformi-mika lõppvooru pääsemise korral valimiskasti lasta tühi sedel. 2006. aastal kutsus valimispäeval ilmunud Postimehe kolumnis just sellele üles professor Rein Veidemann. Üleskutse järgijaid oli tol korral vaid kaheksa. Oleks neid olnud kümme, oleks Eesti ehk saanud Ilvesest tegusama presidendi. Ilves sai valimiskogus vaid kaks häält üle vajaliku 50 protsendi. Nii vähesest sõltus lõpptulemus!

Ka praegu ei maksaks karta, et tühi sedel tähendab otsustusvõimetust või presidendivalimata jätmist. See tähendaks selget märguannet, et ei soovita mõne erakonna manipuleeritavat presidenti.

Kui valimiskogu teises voorus jääks president valimata, tekiks võimalus juba tõesti ausalt erakonnavälise kandidaadi esile kerkimiseks. Ja ei maksa karta, et sellised inimesi poleks või et president jääks valimata. Häid kandidaate leiaks juristide seast – miks mitte näiteks õiguskantsler Ülle Madise – või eetiliste ettevõtjate hulgast – näiteks Hannes Tamjärv. Samamoodi võiksime rääkida Teaduste Akadeemia presidendist Tarmo Soomerest. Aga miks mitte ka Jaak Jõerüüdist, kes praeguses mängus osutus vist liiga isepäiseks.

KUI ERAKONNAD saavad lõpuks aru, et mitte ühelgi neist ei õnnestu tõesti oma kandidaati läbi suruda, küllap nad siis lepivad kokku mõne väärka inimese peale. Ma ei kahtle, et rahva enamus sooviks just seda. Valijameeste aukohus oleks sellest märku anda.

PRÄÄNIK

Ugala teatri hooaja avanud Gogoli diskol käis muljet avaldavalt palju rahvast.

PIITS

Laupäeval üritas juhtimisõigusetajooles mootorrattur Viljandi val-las politsei eest ära sõita.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

945

Eesti transporditöölise ametiühing ja autoettevõtete liit allkirjastasid aasta kestnud läbirääkimiste järel lepingu, mis tõstab kõigi Eesti bussijuhtide minimaalset kuupalka kolme aasta jooksul 18 protsenti ehk 945 euron.

Pühapäeval toimetasid Uku keskuse lähisel Maramaa puiesteel Lõuna-Eesti pommirühma demineerijad, abiks koer ja robot. Nagu umbes üheksal juhul kümnest ei leitud ka seekord kompsust midagi ohtlikku.

MARKO SAARM

POMMIKAHTLUS

Juhtmega kilekott ei olnud üks kümnest

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Kahtlust äratanud kilekotis, mida Tartust kohale sõitnud pommirühm pühapäeval Viljandis Maramaa puiesteel koera ja roboti abiga uuris, oli vana keedukann ja purk marineeritud seeni.

Lõuna-Eesti pommigrupi juhataja Kalvar Tammine tõi sel teemal rääkides aga välja, et läinud nädalavahetusel kärgatas USA-s New Yorgis põrgumasin, mis oli peidetud kiirkeedupotti. «Sündmused mujalt maailmast näitavad, et pommi on raske ära tunda,» tõdes ta.

Tammise juttu mööda talitas mööduja, kes Maramaa tä-

naval leiduvast kompsust teada andis, õigesti.

«Kui mõni kahtlane kott, karp või muu säärane on kuhugi liiga kauaks omanikuta jäänud, võiks häirekeskust sellest teavitada,» õpetas Tammine. Ta lisas, et eriti valvas tuleks selles suhtes olla niisugustes kohtades, kus võimalik pomm saaks väga palju kahju teha – näiteks tanklas.

Kalvar Tammine märkis, et otsuse, kuidas kahtlase esemega ringi käia, langevad politseinikud ja demineerijad kohapeal. Täpset reeglistikku, millistel puhkudel pommirobotit kasutatakse, tema sõnul ei ole ning iga juhtumit vaadeldakse eral-

di. Milliseid asjaolusid spetsialistid sündmuskohal hindavad, Tammine täpsustada ei soovinud, viidates, et niimoodi avalikustaks ta liialt pommirühma töö eripära.

Pühapäevase juhtumi puhul äratas kahtlusi kotist paistev juhe.

Tammise sõnul moodustavad sellised juhtumid, kus uuritud kotist või karbist tööpoolest midagi ohtlikku leitakse, kõigist sellelaadsetest väljakutsetest Eestis ligikaudu kümme protsenti ehk teisisõnu leiab lõhkeainet ühel juhul kümnest. Samas viitas ta,

et Euroopas ja mujal maailmas on pommijuhtumid sagenenud. See on midagi, mida ka Eestis silmas peetakse.

Viljandimaal on deminee-

rijad mõne kotti või muu säärast sisu uurimas käinud väga harva.

«Ei saa öelda, et igal aastal oleks paar sellist juhtumit. Pigem on neid veel harvem,» täpsustas Kalvar Tammine. Ta lisas, et üldse moodustab demineerijate tööst suurema osa laagedale tulnud lahingumoon.

Mõni kuu tagasi leiti kahtlane kott Viljandis Männimäe Selveri lähedal. Toonagi kutsuti kohale pommirühm ning kilekotist tulid välja vanad kaltsud.

Üleleile toimetas Maramaa puiesteel Uku keskuse lähisel koos demineerijatega staažikas, varsti üheksa-aastaseks saav pommikoer Pado. Koera peremees, vanemdemineerija Aivo Piirsoo ütles sündmuskohal Sakalale, et seni pole too Saksa lambakoera tõugu abiline sündmuskohal ühegi lõhke-seadeldisega kokku puutunud.

Kalvar Tammine

Politsei eest põgeneda proovinud joobes mootorrattur kukkus

Politsei teatel juhtus laupäeval kella 18.55 ajal liiklusõnnetus Viljandi vallas Loodi-Helme tee neljandal kilomeetril, kus joobes ja juhtimisõigusega 22-aastane mees eiras mootorrattaga Lifan politseipatrulli peatumismär-

guannet. Hiljem vähendas mootorrattur kiirust ja hakkas käikudega hoogu pidurdamas. Seejuures kaotas ta sõiduki üle kontrolli ja kukkus.

Mootorrattur toimetati Viljandi haiglasse. (Sakala)

ETV muutis subtiitrid töökindlamaks

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Osale televaatajaist, kes mulle sügisest saadik rahvusringhäälingu kolme telekanali subtiitritega kimpus olid, on see mure lahenenud.

Sakala kirjutas tänavu kevadel, et kui vaatajal on Samsungi teler ja otse selle külge on ühendatud kaabel ning eraldi digiboksi vahel pole, ei jõua kõik subtiitrid alati päralt. Enamasti jääb korraga ära üks või mitu lauset.

Hiljem selgus, et sama mure puudutab veel teisigi televaatajaid, mitte ainult Samsungi teleri omanikke. Häire esines nii ETV, ETV2 kui ETV+ kanalil. Sakala järel kirjutas probleemist ka tehnoloogiaudiste portaal Geenius.

Eesti rahvusringhäälingu tehnikadirektor Risto Sirts ütles nüüd, et koostöös eri asjaosalistega on subtiitrid korrektselt näitavate seadmete arv tunduvalt suurene-

nud. Tehnilised muudatused tehti suve algupoolel.

«Subtiitri voo kohandamisega DVB-standardi lubatud raamides tegeldakse pidevalt, et tagada sobivus võimalikult paljude kasutusel olevate seadmetega,» rääkis ta. «Eestis on kasutusel suurel hulgal eri tarkvaraversioonidega telereid ja digibokse, millel esineb erineva iseloomuga vigu subtiitrite kuvamisel.»

Peamise parameetrina vähendati Sirtsu sõnul subtiitrite andmevoo mahtu, võimaldades suuremal arvul seadmetel subtiitrid korrektselt kuvada. Teisalt seab see piirangud subtiitrite teksti tähesuurusele ning kuvatavate tekstiridade arvule: kiri ekraanil on pisem ja read lühemad.

«Praktikas oleme täheldanud, et subtiitrid kuvavad nüüd korrektselt ka paljud varem probleemsed Samsungi ja Philipsi telerid,» lisas Sirts.

Ühiselt pedaalides

MARKO SAARM

Korraldajate hinnangul ühines reede hilisõhtul umbes 500 ratturit «Tour d'Öö» nime kandva ettevõtmisega, kus jalgrattastel sõidetakse ühiselt mööda linna. Kolmandat aastat korraldatud ühissõidul osales väga erinevas vanuses ja väga erinevate ratastega inimesi. «Viljandi on suurepärane linn sellise ühissõidu tegemiseks,» ütles sõidu lõppedes korraldaja Tõnis Savi. (Sakala)

Tänavune suvi oli valge-toonekurele ebasoodne

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Ehkki soojad ja niisked suved peaksid valge-toonekurele sobima, oli tänavune ornitoloogi de hinnangul erand.

«Kuigi oli nälilisterohke suvi, ei olnud 2016. aasta niioelda konna-aasta ning seetõttu oli põhitoidu nappusest tingituna tagasihoidlik ka valgetoonekurgede pesitsusedukus,» märkis Viljandimaal toimetav ornitoloog Jaanus Aua.

Ka Karksi kandis elav ornitoloog Olav Renno märkas, et tänavu olid konnadega Viljandimaal kitsad olud. «Kevadel ütlen aitäh konnatalgutele – on toonekurgedele natuke rohkem ninaesist kindlustatud,» sõnas ta.

Ornitoloog Margus Ots ütles, et Tartu ümbruses on pesitsusedukus tänavu olnud tagasihoidlik. Ehkki esialgu on andmeid vähe, tundub see ka Eestis tervikuna nii olevat.

«Pigem on andmebaasi sisestatud üks või kaks lennuvõimestunud poega pesakonna kohta, enamikul aastatel on tulemuseks olnud kaks või kolm poega,» märkis Ots.

Ta tõdes, et võrreldes mõne varasema aastaga on tänavune olnud valgele toonekurele vähem edukas, aga põhjust ta nimetada ei osanudki. «Toonekurg tohtub lisaks konnadele ka hiirtest ja suurematest putukatest. Konnapuuduse üle vähemalt mina oma koduaias küll ei kurda, putukaid oli tänavu kõvasti ja väikematel lindudel läks ilmselgelt paremini kui kahel eelmisel aastal,» rääkis ta.

Üldises plaanis läheb valgetoonekurel Eestis siiski väga hästi. Margus Otsa andmetel registreeriti Eesti esimene valgetoonekure pesaleid 1841. aastal, mil üks paar pesitses Vastseliina lossi varemetel. Püsiv asurkond tekkis Eestisse tõenäoliselt alles XIX sajandi lõpuks. Esimese üleriigilise loenduse tulemusena 1939. aastal selgus, et Eestis pesitses tol ajal 320 paari valgetoonekurgi. Loenduste tulemused näitavad, et toonekurgede arvukus on meil järjest kasvanud, ulatudes 1984. aastaks 1400 paarini ja 1995. aastaks 2600–3200 paarini. Sama trend on Margus Otsa kinnitusele jätkunud. 2014. aasta

Olustvere alevikus on tekitanud elevust kurepaar, kes hoolimata sellest, et katlamaja korstnale ehitati kaitseks metallist püramiidkuppel, ikka sinna pesa rajas.

loenduse andmete põhjal pesitseb meil neid 4500–5500 paari.

Ornitoloog Olav Renno meenutusel algas eriline arvukuse tõus 1965. aasta paiku.

«Olen välja käinud mõtte, et see oli kirdesuunaline invasioon. Poolas ja Leedus läks kurgedel kitsamaks ja nad hakkasid tänu kliima soojenemisele kirde poole tungima. Põhja-Eestis oli toona mõni üksik pesa, aga nüüd on neid sama palju kui Eestis keskmiselt,» kõneles Renno.

Tema kinnitusele eelistab valgetoonekurg oma pesa hästi kõrgele rajada. «Ma ei tea, kas ta kilomeetri taha konna näeb nagu rabapistrik, aga kahtlemata on kõrge pesa pealt kergem lendu minna ja tõusvatesse õhuvooludesse saada,» tõdes Renno.

Margus Otsa andmetel on valgetoonekured viimastel kümnenditel järjest rohkem elektripostidel pesitsema hakanud. Kui 1984. aastal pesitses neid elektripostidel 12 protsenti, siis 1994–1995 juba 41 protsenti. Aastate jooksul on protsent järjest kasvanud ja 2014. aasta andmetel oli see juba üle 80.

Margus Otsa kinnitusele suureneb valgetoonekure leviala järjest. Juba on Soomest leitud üks pesakond ja järjest rohkem levib ta ka ida poole.

Kliima soojenemise süüks Ots valgetoonekurgede leviku laienemist siiski ei paneks. «Pigem on neil siin soodsaid elupaiku ja piisavalt toitu,» lausus ta.

Laupäevaõhtusel peol tõmbas tugevamad rokirütmid üles Üllar Saaremäe, diskoritest ainuke, kes oli seda tööd ka varem teinud.

GOGOLI DISKO

Viimane võmm pani rahva rokkima

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Pühapäevast peale on Ugala teatri inimesed saanud nii sõnu-meid kui kirju ja linna-pealt kiidusõnu Gogoli disko kohta, mis tähistas teatri 97. hooaja algust.

«See teeb heameelt,» tähendas Ugala korraldusjuht Heigo Teder ja lisas, et ikka küsitletakse, miks ei võiks nii hubases keskkonnas rohkem pidusid teha.

Unistuste Trammiga peole

Selline tagasiside võtab hästi kokku pühapäeva varahommikusse kulgenud disko Ugala black box'is. «Meil oli kolmas pidu siin ja kolmas kord oli üle tuhande inimese koos,» tähendas Heigo Teder. «Kõik peod on hästi vastu võetud ja on tore, et rahvas, kes on koos olnud, on mõnusalt heatahtlik.»

Hooaja avapeole oli jõudnud igas vanuses teatri- ja peosõpru või nagu korraldusjuht ütles, olid kokku saanud kõik inimelu vormid. Linnast tõi peole tasuta buss, mis oli inimesi puupüsti täis.

Igal täistunnil Posti tänavalt Mulksu veinibaari eest black box'i juurde ja igal pooltunnil linna tagasi sõitnud bussi nimega Unistuste Tramm juhtis muhe ja hallipäine Väino Hurt.

«Ei olnud hullu midagi, kell 4.30 oli viimane sõit ja viiest olid juba kõik õhtul – või mis õhtul, lõpetanud ikka,» meenutas ta õist tööd ja tähendas, et rahvas oli väga tore. «Mina olen täiesti rahul.»

Buss oli mõne tiiru ajal triiki täis. «Kolm ringi oli nii ja alguses, kui tulim, siis jäi vist osa rahvast maha ka, aga nad tulid järgmise tiiruga.»

Tung oli ka öisele tagasisõidule. Üks bussilävele pääsenud neiu hõikas järgmistele tulijatele, kes pilgeni täis sõiduriista ukse ees seisatasid, et häid inimesi mahub ikka juurde – nagu lambaid. Bussijuht muheles selle lambajutu peale ja hoidis uksti avatuna. Alles siis, kui kell sõiduaega tikkus, sulges ta ukse. Öötsuti üheskoos külg külje ja kõht kõhu vastas kurve kaasa ning keegi tagantpoolt teatas, et ta privaatsustsoon on nüüd igaveseks rikutud. Sellegipoolest tänati ringi lõpus kenasti kooris bussijuhti.

Kas pidusid tuleb veel?

Mis puutub diskoritesse, siis nende üle oli korraldusjuhil ääretult hea meel. «Kogu sellest kambast oli ainult Üllar Saaremäe see, kes oli varem DJ-puldi taga avalikult üles astunud,» ütles ta.

Saaremäe, kes juhutati sisse kui Rakvere teatri ülesehitaja, punklaulupeo looja ja viimane võmm, näitas rahvale tõelist rokki nii muusikas kui tantsuliigutustes.

«Väga lahe oli,» lausus Saaremäe ja lisas muiates, et tema oli kohati võib-olla isegi rohkem hoos kui rahvas. «See noor power, mis on Ugalasse koondunud, on väga uhkelt asja käima tõmmanud. Teater ei ole ju ainult etenduste andmise koht, vaid üleüldse kultuuriline pool – olgu see siis kontsert või Gogoli disko. Ja mulle tundub, et publik on hoos ja teatri üles leidnud.»

Ka teised muusikamängijad, kes esimest korda diskoritena üles astusid, said sooja vastuvõtu, kuigi vaid veidi aega varem olid nad muretsenud, kuidas sellega hakkama saavad.

«Enne peopäeva hakkasid nad üha enam helistama ja muret tundma, kuidas see asi ikkagi toimub,» rääkis Heigo Teder ja lisas, et siis sai kokku lepitud, et üheskoos helimehega minnakse ja vaadatakse pult üle. «Ja kui nad seda vilkuvat tulede merd nägid, tulid pooled sealt kiiresti tagasi, öeldes: «Heigo, see pole võimalik!»»

Laval aga kõik toimis. Teder lisas, et temal tegi südame eriti soojaks Ugala uuslavastuse «Vanaema ja Issand Jumal» kunstnik Annika Lindemann, kes mängis kõige pikemalt ja ainult vinüülplaatidelt. «See oli tõesti tore, et inimesed võtsid vaeva ja valmistusid põhjalikult ette,» kiitis ta.

See, mis saab Ugala black box'i pidudest edaspidi, pole teada. «Sai välja öeldud, et see on viimane pidu ja täitsa ausalt ei tea, kas saame siin teha veel väljakolimise peo või mitte,» tunnistas Teder. «Kui 2017. aastal on käes see hetk, mil peame majast lahkuma ja teise kolima, tuleb vaadata, mismoodi käib tehnilise poole lahtimonteerimine. Sellest sõltub, kas meil õnnestub viimasel hetkel teha minemise pidu.»

Teatrilava esine oli seekord hommikutundideni tantsijate päralt.

VIANOR (Tireman OÜ) on üks juhtivaid rehvide ning velgede jae- ja hulgimüüjiga tegelevaid ettevõtteid, millel on filiaale nii Tallinnas, Tartus, Rakveres, Pärnus kui ka Viljandis.

Viljandi Vianor otsib oma meeskonda REHVITEHNIKUT

Eeldame, et oled varem tegelenud sõiduautorehvide vahetamisega.

Pakume korralikku töökeskkonda, meeldivaid kolleege ja motiveerivat töötasu.

Tule läbi Vianori keskusest Tallinna tn 105, Viljandi, helista 435 5572 või kirjuta viljandi@tireman.ee

OSTUPARADIIS

Suure-Jaani sügislaad püstitas publikurekordi

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Pühapäeval Suure-Jaani lauluväljaku ümbruses peetud sügislaad kujunes väga rahvarohkeks. Kesklinn oli autosid paksult täis pargitud ning platsile jagus kauplejaid ja ostjaid, kes ei olnud pidanud paljaks laadapääsme eest kaks eurot välja käia.

Laada korraldamine on olnud valla algatus ning seda peeti juba kuuendat sügist. Vallavanem Tõnu Aavasalu ütles, et seekord sündis ilma kahtlusteta publikurekord ja inimesi oli vähemalt 3500.

«Ilm oli normaalne ja üks traditsioonid hakka ka juba mõjuma,» arvas vallavanem. Edu võtmeks võis tema sõnusi olla asjaolu, et rahvale pakuti palju tegevust ning oli ka kaup, mille vahel valida.

Kaupa oli igale maitsele: riideid, istikuid, mett. Otepää mees Neeme Nurmoja pakkus tiikidesse elusaid kalu. Kaasavõetud kalakeste nimekiri oli päris pikk, lisaks oli võimalik erinevaid uimelisi tellida.

«Karpkala on hea söögiks,

Laadal oli omaette vaatamisväärsus Paikuse sepa Jaan Kuke tegutsemine.

MARKO SAARM

kasvab kiiresti, selles suhtes on ta igavesti hää ning ilus veel takapihta,» jutustas müüja. Ta kasvatab kalu Otepää lähistel tiikides ning müüb kõikjal Eestis.

«Kuldsäinad on maru ilusad, sobivad eriti naisterahvastele imetlemiseks. Nad armastavad olla hulgakesi ja teevad ujudes kaheksaid ja südameid,» pajatas mees.

Müügilettidel oli kodukalja ja -õlut, suures koguses mett, sibulaid, küüslauku ja küüslaukugustmeid. Oiu külast tulnud naine müüs oma lehma piimast valmistatud jäätist, mis maitset imehea. Võrtsjärve äärest oldi kohal suitsuangerjaga ja oma valmistatud kalakonservidega.

Roosiistikut müüja oli tulnud Lätist. Rikkalik lett oli

Gruusia-päraste toitute ja jookidega. Harjumaal tegutseb osaühing Garmello Grupp, kes neid toodab. Pakuti veine, valget leiba hatsapuri ja pähkli-rulli. Neid müüv naine kinnitas, et kõik on tehtud käsitsi.

Lastele olid karussellid ja batuudid ning kaarikuga tegi sõitu Viljandi lähistelt saanud mees.

Selliseid tarvikuid müüs üks kaupmees Suure-Jaani laadal.

Kaupmees pakkus kanepitarvikuid

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Pühapäeval Suure-Jaani laadal hakkas silma noorepoolne mees, kes müüs suuri pussnuge, binokleid, kõikvõimalikke luupe ning kel oli terve letitais tarvikuid, mille illustratsiooniks olid kanepilehed. Politsei sõnusi ei ole selles midagi seadusevastast. «Peamiselt on need mõeldud kanepi tarvitamiseks: piipu kasutatakse suitsetamiseks ja sigarethoidja on siin,» sõnas end Jüri Gavrilšenkoks nimetanud mees ning lisas, et samades tarvikutes saab kasutada ka piibutubakat.

Samuti oli tema kauba seas kõikvõimalikke kanepileheda kaunistatud karbike. «Käin laatal neid müümas. Suure-Jaanis olen esimest korda, aga kaup on läinud hästi,» rääkis müüja.

Oma sõnusi on ta laatal käinud kümme aastat ning äri läheb iga aastaga järjest paremini. «Selliste tarvikute müümine keelatud ei ole, olen äri mees ja pakun seda, mida inimesed tahavad,» rääkis ta ning ennustas, et viie aasta pärast muutub kanep Eestis legaalseks.

Lõuna prefektuuri politsei pressiesindaja Maria Gonjaki hinnangul ei ole taoliste tarvikute müümine ebaseaduslik ning seda ei saa käsitleda narkootilise või psühhotroopse aine ebaseaduslikule tarvitamisele kallutamisenä, ehkki õigustatult võib tekkida küsimus, kuivõrd eetilise selisil viisil kanepitarvitamise kaudne propageerimine on. «See, kuidas piibud või karbid on dekoreeritud, ei ole seadusevastane. Võin kanda ka sokke, millel on kanepilehe pilt, sellega ma ka seadust ei riku,» selgitas Gonjak.

Amservi kasutatud autod:

- > Üle 500 auto Baltikumis
- > Tehniliselt kontrollitud
- > Lisagarantii võimalus
- > Ostame teie vana sõiduki tagasi
- > Võimalus tellida Euroopast

Toyota Avensis Active Plus

1.8, 108 kW, 06/2015, ls 25 000 km, bensiin, automaat, roolivõimendi, kesklukustus (puldiga), ABS-pidurid, elektrooniline seisupidur, turvapadi, signalisatsioon, immobilisaator, peatoed, stabiilsuskontroll, pidurdusjõukontroll, veojõukontroll, lisapidurituli, vihasensor, ISOFIX lasteistme kinnitus, turvavööde eelpingutid esiistmetel, kliimaaudomaatik, 4 elektrilist aknatõstikut, elektrilised välispeeglid (soojendusega), võtmeta avamis- ja käivitussüsteem, püsikiiruse hoidja, navigatsiooniseade, stereo (USB-pesa, originaal), kõlarid, suverehvid, talverehvid (lamell), valuveljed (17", originaal), LED-tuled, esituled pesurid, päevasõidutuled automaatne lülitus, udutuled (eesmised, tagumine, kurvitulefunktsiooniga), välistemperatuuri näidik.

22 990 €

Ford Mondeo GHIA
2.0 107 kW
01/2006
ls 159 884 km
bensiin
automaat
Hind 3790 €

Ford Mondeo
2.0 103 kW
06/2008
ls 187 012 km
diisel
automaat
Hind 7690 €

Volkswagen Passat
1.8 118 kW
09/2011
ls 139 993 km
bensiin
automaat
Hind 13 590 €

Toyota Auris Active Plus
1.6 97 kW
07/2013
ls 11 223 km
bensiin
manuaal
Hind 14 590 €

Toyota Land Cruiser Executive
3.0 140 kW
03/2014
ls 42 296 km
diisel
automaat
Hind 42 990 €

Toyota Auris Active Plus
1.2 85 kW
07/2015
ls 20 000 km
bensiin
automaat
Hind 19 490 €

SEAT Toledo
1.6 77 kW
07/2002
ls 170 509 km
bensiin
manuaal
Hind 2590 €

Toyota Avensis Linea Sol
1.8 108 kW
11/2013
ls 139 469 km
bensiin
automaat
Hind 13 290 €

Amserv Viljandi
Karula teeristi, Viljandimaa
Telefon: 650 2170
info.viljandi@amserv.ee
www.amserv.ee

AMSERV

Getoräppar kostitas teistmoodi sünnipäevakontsertdiga

Lossi tänav nii, nagu teda varem veel nähtud pole. Esineb ukraina, kasahhi, vene ja eesti juurtega Tommy Cash ehk kodanikunimega Tomas Tammemets. Tema esikalbum «€\$Y» ilmus 2014. aastal, tema värskeim video «Winaloto» ilmus 19. juulil ja on kogunud YouTube'is 1,6 miljonit vaatamist.

2 × MARKO SAARM

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Otsekohest getoräppi viljelev Tommy Cash avas laupäeva pärastlõunal oma energilise kontserdiga Lossi tänaval mini-festivali «Viljandi Music Walk». Skandaalse räppari tasuta kontsert oli ühtlasi pühendatud Viljandi 733. sünnipäevale, mille tähistamiseks pakuti kohaletulnutele beseekooki.

«Ma ei olegi varem päevavalgel esinenud,» tunnistas Tommy Cash, kes oli talle kaasa elava publiku üle silmanähtavalt rõõmus.

Besee ja biidid

Vahel ka vuntsidega Teele Viiraks kutsutud Cash ei hoidnud ennast harjumatul ajal esinedes siiski tagasi ning tulistas ingliskeelseid riime nagu kuulipildujast, hüppas ja kargas ning balansseeris sageli hea maitse piiril. Üle võlli esinemised ongi tema kaubamärk.

Lossi tänaval seadsid end kohalike melomaanide rõõmuks sisse ka kahe vinüülplaadidega kaupleva poe esindused.

MARKO SUURMÄGI

Vahetult enne kontserti jagati publikule 510 Pavlova kooki, mis olid valminud Viljandi kondiitri Airi Põdra käe all. Kuigi paljud vanema generatsiooni esindajad lahkusid pärast koogi kättesaamist ja esimeste gängsta-biitide kõlamist nii kiiresti, kui neil rahvasummast õnnestus läbi pressida, said kohalejäänud osa suurepärasest ja jõulise kontserdist.

«Viljandi on kõige progressiivsem linn, sest kutsus minu oma sünnipäevale esinema!» hõikas Cash.

«Kuidas sa saad mitte armastada linna, kus pakutakse linna sünnipäeval tordi kõrvale Tommy Cashi kell kaks päeval,» ei olnud viljandlanna Triinu Priks kiitusega kitsi. «Kontsert oli uskumatult äge. Ja samas absurdne nii oma kellaaaja kui asukoha poolest.»

Laupäeval kulminatsiooni jõudnud ettevõtmisel oli kolm eestvedajat, lisaks «Viljandi Music Walkile» olid kambas kaks linna kultuuri-preemia laureaati: VLND ja «Tule õue!».

«Tommy Cashi puhul me teadsime küll, et ta on hea, aga üllatus oli ikkagi, et ta on nii äge – päris ehne superstaar, kes tänavatäie inimesi

esimesest taktist käima sai,» rääkis üks festivali korraldajaid Annika Vihmann.

«Oli hästi teistmoodi linna sünnipäev ja ka hästi teistmoodi «Viljandi Music Walk», sest oli näha, et VLND ja «Tule õue!» mõjutus andis päris tugevalt tunda,» ütles korraldaja Kris Süld. «Kokku oli paar tuhat inimest, kes koos meiega pidu pidasid.»

Kris Süld lisas, et Tommy Cashi võtmine oli risk, aga nagu ikka, on riskidel kombeks end ära tasuda.

«Linnarahva vastuvõtt ühele eesti vastuolulisemale räpparile oli üle ootuste soe,» kinnitas Süld.

Kohvikus ja klubis

2013. aastal esimest korda peetud festivali «Viljandi Music Walk» üks omapärasid ongi see, et esinemispaigad ei kordu. Tommy Cashi kontserdile järgnesid psühhedeelse te mõjutustega maailma poprokki mängiva Ouu kontsert Viljandi kunstikooli kõige suuremas klassis ning post-rokkbändi Wolfredt esinemine Viljandi kohvikus.

«Wolfredt sobis Viljandi kohvikusse nagu valatud ning näitas ka kohvikut hoopis teisest küljest,» ütles Annika Vihmann.

Kella 20 paiku seisis Viljandi ainsa stripiklubi ees paarsada inimest, kes ootasid seal üles astuva skandaalse räpi- ja möllupundi 5Miinust kontserti, mis algas pisikeses hilineemisega.

«Nii palju riides inimesi pole siin veel kunagi olnud,» kommenteeris üks külaline klubis. Paljud publiku seast olidki tulnud uudistama pigem seda, kuidas üks ehtne stripiklubi seestpolt välja näeb.

Mustades bändisärkides ja musti prille kandvad bändimehed rahmeldasid ropperiime pritsides helkiva posti ümber kitsukesel laval, kus

Peoräpikollektiiv 5Miinust andis rahvast pilgeni täis striptiisiklubis energilise kontserdi. Rahvas laulis kaasa.

ARVAMUS

ANDO KIVIBERG,
Viljandi linnapea

Oli väga meeleolukas laupäev. Mul olid ka külalised, kellele tutvustasin linna. Nende hulgas oli üks vene rahvusest ettevõtja, kes käis siin esimest korda. Ta oli ikka päris jahmunud, et Eestis võib midagi nii ägedat olla. Valida Tommy Cash linna sünnipäeval esinema

on muidugi päris julge, aga ta sai siit kindlasti võimsa kogemuse.

Ma panin tähele, et ka eakad inimesed ei peljanud teda kuulata. Ta on ikkagi väga karismaatiline ja järjest rohkem nõutud artist. Võib-olla saab mõne aasta pärast tõdeda, et see maailmakuulus superstaar esines Viljandi 733. sünnipäeval keset päist päeva ja täitsa tasuta.

Lossi tänav oli festivali pidamiseks igati sobilik paik – õhustik oli väga hubane ja mõnusalt linlik.

tavaliselt keerlevad napilt riides piigad.

«5Miinust, ou-jee!» skandeeris publik kaasa kollektiivile, kellega koos oli külalise-na laval kirjanik Sass Henno. Bänd jäi esinemisega rahule, eraldi kiitisid nad publikut, helimeest ja korraldust.

«Klubi omanik ütles pärast, et see kontsert oli nii võimas, et ehk võiks siin tihedamini kontserte korraldama hakata,» märkis Vihmann.

Festivali publiku seas oli palju pealinnast tulnud. Vihmanni sõnul olid mõned tulinud Tallinnast, et festivali kuvand on hästi Tallinna jõudnud ning palju ei pidanud paluma, et auto Viljandisse tulekuks täis saada.

Vihmann kinnitas, et festivali on plaanis jätkata. «Järgmise aasta kohta oskame täpsemalt öelda siis, kui oleme natuke rohkem toibunud,» märkis ta.

TEEMAD

Toimetaja ÜLLAR PRIKS, 433 0044, yllar.priks@ajaleht.ee

1737

Viljandi turu juures õunaaias nädalavahetusel peetud hooaja viimasel vanakraamiturul võis muu kauba seast leida paadimootori ja õlleankru. Seal oli ka ajaloolisi rahatahti ning 1737. aastast pärinev metallraha.

HINNE

Kohvik sai punkte neljas kategoorias.

- ☞ Teenindus: 5
- ☞ Õhkkond: 5
- ☞ Söök: 3,5
- ☞ Hind: 4
- ☞ Kokku: 4,4

Allikas: Sakala

Kohviku sisekujundus on ka uute tegijate ajal üldjoontes samaks jäänud.

ARVUSTUS

On, ja ei ole kah

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Viljandi pärimusmuusika keskuses asuv ja eestvedajat vahetanud Aida kohvik pakub kõhutäidet nii lihasõpradele kui taimetoitlastele. Olgugi et koht on kena ja nälg kedagi ei jäeta, võtab üldmulje õlgu kehitama.

Astun Aida kohvikusse mõned minutid pärast kella 11. See on äsja avatud, aga paar peenemat prouat on minust juba ette jõudnud ning jälgivad läbi kohvitassidest kerkiva auru klaasina taga langevaid lehti.

Iseenesest on kohvik samasugune kui varemgi. Vaade on sama, mööbel on sama ning nagu hiljem selgub, on samad ka vallatu kujuga supitaldrikud. Et minu jaoks on alles sula hommik, ei tihka ma päris praadi menetlema hakata, kuigi valida saaks nii veise- kui kanaliha. Ära pole unustatud ka taimetoitlasi. Neid ahvatletakse veganikapsarullide ja bataadi-kinoakotlettidega.

Üldiselt ongi sedasi, et salateid, suppe, suupisteid, pearoogi ja magustoite on menüüs keskest läbi kolme-nelja sorti ning kõigi nende puhul on arvestatud, et meie seas liigub inimesi, kes eelistavad heina või kes gluteeni ja laktoosiga kokku puutudes katki lähevad. Väga nummi iseenesest.

Hinnad nii nummid pole. Suppi alla kolme ja poole euro kätte ei saa, salatite soodsaime laks peedisalat fetajuustuga läheb maksma viieka ning veiseliha punases veinikastmes rõõvib näljaselt sutsu üle kümne euroraha. Magusa poole pealt saab kokkuhoidlik tatarjahust pannkoogid kätte paari euro eest, ent kui isutab šokolaadi-fondant'i järele, tuleb lauale laduda üle nelja euro. No sellised hinnad laias laastus.

Iga päev ei jaksaks

Mina sõandan päikesena säravalt teenidajapiigalt tellida Jaapani sibulasupi ja kartuli-peekonisalati. Tomatimahla kah juurde ja rohkem kui 11 eurot on pangakontolt kadunud nagu niuhti. Ütleme nii, et ühe argise lõuna kohta ikka tibia palju. Ma saan aru küll, et lossikad kõik puha akna taga, aga kõhu võib ju soodsamas puhvetis täis laduda ja siis lagunened müüre piidlema jalutada. See selleks.

Võtan istet aknaäärses nurgalauas, letist võimalikult kaugel. No et saaks segamatult fotokaga paar klõpsu teha. Ega mind õigupoolest keegi segagi, sest proud on vahepeal lahkunud ja olen kohviku ainumas klient. Et menüütahtlvi allservas hoiatatakse kuni pooletunnise ooteaja eest, asun minagi esiti kiilanevaid kaski jõllitama. Pikalt seda ilu ei jätku, sest lauale tuuakse aurav supp, mis on

seesamiseemnetega üle puistatud. Lõhn on tummiselt sibulane ja paneb süljenäärmed entusiastlikult tööle. Küll nüüd sööks. Ainult et millega? Teenindaja ennetab mu küsivat pilku ja tipib kiirelt lusika järele.

Supp on iseenesest täitsa okei, aga maitse sibulale solistirolli ei anta ja valusa etteaste teeb hoopis seller. Noomin teda mõttes, sest nimitelase kohta sedasi ära krabada pole viisakas. Supp on ka mäge, aga see pole viga, mida kättega varustatud klient ise kõrvaldada ei saaks. Toosikesed on laual kenasti olemas.

Igatahes rändab supp rõõmsasti makku ja kui sellega 15 minutit pärast tellimuse

esitamist ühele poole saan, on laup täitsa märg. Ega ta ju halb olnud, aga midagi jäi samas puudu. Polnud seda pisikest lisaglammi, mis peab restoranihinnaga müüdaval supil tavallise kodusupi ees olema.

Kaleidoskoop taldrikul

Lauast mööda liuglev teenindaja küsib mu viimastele suutäitele kaasa elades, kas võib nüüd salatit vormistama hakata. Noogutan heakskiitvalt, aimamata, et nüüd alles hakkab pulli saama. Portsjon, mis mõne minuti pärast mu nina ette rändab, on nii sümmeetriline, et silmad hakkavad valutama. Tahaks kiledalt karjatada ja selle pusleliku ilu peoga pahupidi pöörata.

2 x ÜLLAR PRIKS

Kartuli-peekonisalati oli valusalt sümmeetriline ja sibulane.

Aga neelan selle soovi lonksukese tomatimahla alla ja asun ettevaatlikult uudistama.

Taldrikule on laotud kartuliviilud, neile omakorda hapukurgiviilud. Vahele on valatud sinepikastet ja vundament on peidetud punase sibula ratas- alla. Kõige tipus ilutsevad värskest praetud peekonikuubikud. Mu terav silm märkab kohe ka purustatud rooseepart, mille fänn olen ma sama palju, kui saab olla näiteks hambaarsti fänn. Aga see on minu probleem.

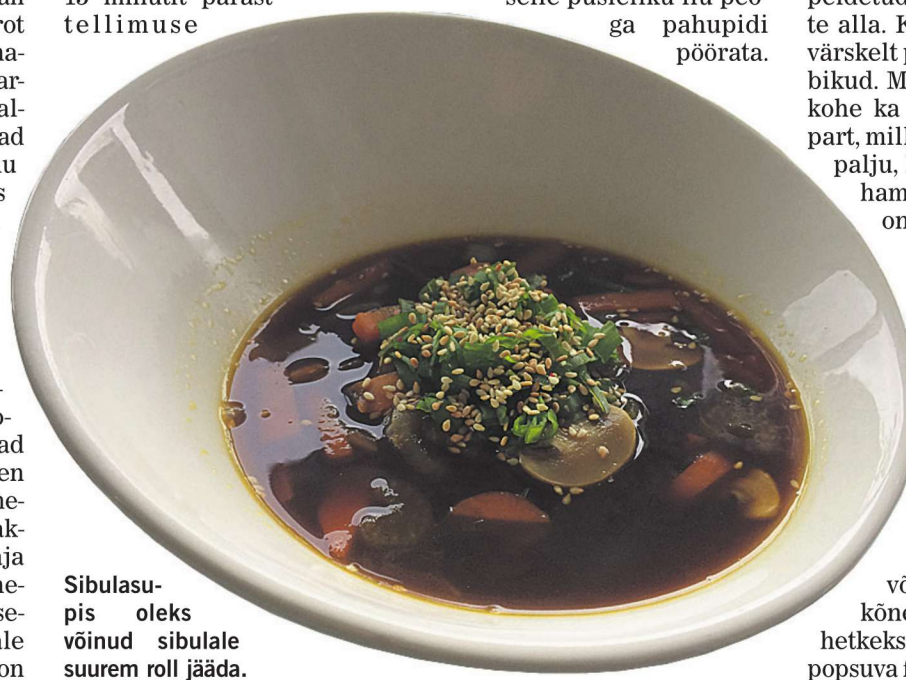
Esimesed suutäied lähevad päris libedalt. Nagu paneb libedalt kahvlitorke peale vundament ajama üks kastmene kartuliviilakas ja maandub põlve rikošetist kohviku puitpõrandale. Vahepeal minu selja taga istet võtnud välismaa keelt kõnelev seltskond jääb hetkeks vait, aga kõlaritest popsuva folgitümme saatel saa-

me üheskoos sellest piinlikust momendist siiski üle.

Asun taas salati kallale. Peagi selgub, et sibulat on palju. No ikka kohe jõhkralt. Ja ega muud kraami massiivsete ratas- alt kuigi lihtne kätte saada ole. Seega tuleb ennast läbi romantikute õudusunenõo kohale järada. Ma ei liialda, kui väidan, et taldrikule on hekseldatud terve keskmise suurusega mugul. Sellest poole suudan lõpuks siiski ühte taldrikuserva püksida.

Ammutan ahnelt, ühe sõõmuga sisse tomatimahla, pühin silmist pisarat ning astun õue. Pärast sügavat ohet potsatavad lähedal asuva puu otsast sur- nult maha kaks varest, neid jahtinud kõuts ja pahaaimamatu arborist. Täna vist naiselt musi ei saa...

Kokkuvõtteks võiks öelda, et kenad kodused katsetused, aga et nende eest avalikult pappi küsida, oleks pidanud natuke veel proovima. Samas noored madistavad ja pole välistatud, et mõne nädala pärast loksukki asi paika. Pean igatahes põialt.

Sibulasupis oleks võinud sibulale suurem roll jääda.

TERVISEKESKUS

Kuulmishädadega saab nüüdsest abi Viljandist

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Septembrikuu lõpul hakkab Viljandi tervisekeskuses Turu tänaval tööle kuulmiskeskus. Kui praegu võtavad selles majas vastu silmaarst, nahaarst, suguhaiguste arst ning tasuline kõrva-nina-kurguarst, siis edaspidi soovitakse eriarstide vastuvõttu veelgi laiendada.

Tervisekeskuse juhatuse liikme ja tegevjuhina on tööle asunud seni hambakliinikus asju korraldanud Ülle Lumi.

Ülle Lumi, saite hambakliinikule vähemalt väljastpoolt vaadates jalad alla ja nüüd lahkusite tervisekeskusesse. Miks?

Saime tõesti hambakliinikule jalad alla. Tööle õnnestus kutsuda uusi tublisid tohtreid. Tänapäeva meditsiin, eriti meditsiintehnoloogia, areneb aga tohutu kiirusega ning see sunnib investeerima ja uuenema. Just see seisab hambakliinikul veel ees.

Kui Marek Metsmaa ostis ära Turu tänava tervisekeskuse ja kutsus mind siia appi, siis mõtlesin: «Miks mitte? Saan naasta majja, kus olen kunagi üle viie aasta töötanud.» Nüüd, kui on algamas tervishoiusüsteemi tasandite läbipõimumine ja Viljandi meditsiinasutused on koondumas kesklinna, tundus see uue võimalusena. Selle nimel, et saada uues integreeritud süsteemis parim teenus targa kulutamisega, olen tööd teinud idee sünnist alates. Usun, et mu kogemusest on abi ka nüüd.

Kui olin kohavahetuse otsustanud, andsin kohe ka avalduse Viljandi haigla nõukogust lahkumiseks, et ei tekiks mingit korruptsioonikahtlust.

Mis plaanid tervisekeskusega on?

Esiolgu hoolitsemise, et ei oleks tühje ruume. Oleme juba laiendanud kooli tervishoiuteenust. Lisaks oleme oma hoode võtnud Viljandi kutseõppekeskuse ja räägime läbi veel mitme kooliga.

Tahame seista selle eest, et riik kaasaks tõhusamalt erameditsiini. Viimati mainitu all mõeldakse kõiki nii-öelda ametlikust haiglavõrgust väljaspool töötavaid eriaiste ja kliinikuid, enamasti väikesi tervishoiuasutusi. Praegu on nende rahastamise koefitsient suurte haiglate omast madalam, kuigi nõutakse sama kvaliteediga teenust. Oma töökogemustest võin kinnitada, et ambulatoorne teenus väikeses kliinikus on haigekassale paremini jälgitav ja läbipaistvam kui suures asutuses.

Naha-, silma- ja kõrvaarst on töötanud tervisekeskuses liigi kakskümmend aastat. Tõsi

Viljandi tervisekeskuse tegevjuht Ülle Lumi usub, et haigla polikliinik võiks edaspidi töötada tervisekeskuse majas.

MARKO SAARM

küll, nina-kurgu-kõrvaarstide defitsiit sundis tervisekeskust 2004. aastal haigekassa lepingust loobuma. Kahju, et toona asjad nii kergesti käest anti. Meie eesmärk on esialgu vähemalt need kolm ambulatoorset eriala, kus hea arst on olemas, linna keskel kättesaadavana hoida. Ükski patsient ei mõtle ju sellele, missugune on tervishoiuasutuse juriidiline staatus, tähtis on abi saada.

”

Hoiame ära riigi raha valamise üleliigsesse betooni, mis lisaks kõigele pingestaks niigi kriitilist maanappust õunaaias.

Septembri lõpus alustab meil tööd kuulmiskeskus, kus hakatakse pakkuma laias valikus kuuldeaparaate, tegema tasuta kuulmisuuringuid ja aita inimesel ajada asju sotsiaalkindlustusametiga. Linna keskel võiks olla ka ambulatoorne naistearstide vastuvõtt. See muudaks teenuse kättesaadavamaks ja tõenäoliselt suudaksime pakkuda paindlikumaid vastuvõtuaegu.

Teine asi on tasuline vastu-

võtt, mis tagab inimesele kiire pääsu eriarsti juurde ilma tervisekindlustuse ja saatekirjata. Tasulise vastuvõtu sage kasutamine kinnitab, et ka see teenus on vajalik.

Pigem tuleks küsida, kuhu eraarst patsiendi edasi suunab ning kas sellest võidab Viljandi haigla või ülikooli kliinikum ja Tallinna raviasutused. Suur raha liigub koos statsionaarse teenusega ja pole sugugi vähe tähtis, millise värava avab ambulatoorset vastuvõttu korraldav eriarst.

Pärast tervisekeskuse omaniku vahetust sai plahvatama pandud väike miin mõttega, et majja võiks kolida rohkem hambaarste. Kuidas sellega on?

Kui perearstid lahkuvad, tuleb kõigile võimalustele põhjalikult mõelda. Aeg näitab. Kui tervisekeskuses on pakkuda vabu ruume ja teisalt on teotateli hambatohtreid, ei tohi lasta heal võimalusel raisku minna.

Miks leiab tervisekeskuse kodulehelt ainult ühe perearsti nime? Neid peaks seal ju rohkem olema.

See leht on tõeliselt segane ja saab lähinädalatel uue näo. Ka sildimajanduse ja majajuhiteeme korda. Lihtsad asjad, aga tähendavad palju. Praegu töötab meie majas kaheksa perearsti. Meil võtavad vastu ka silma- ja nahaarst, on Synlabi laboratoorium, hemodialüüsi kabinet, apteek, prillipood ja hambaarst.

Kas kosmeetikasalongid jäävad tervisekeskusesse ka kauges tulevikus?

Ilu loob hea enesetunde ja annab energiat ning paistab, et ka klientidest ei ole puudust. Pigem on küsimus selles, kuidas saaks tulevikus haigla ja tervisekeskuse koostöös ära kasutada kiirguskaitsega ruume näiteks röntgenikabineti tarvis.

Praegu ehitatakse meie kõrvale perearstikeskus 15 praktilise tarvis. Sellesse majja ei mahu rohkem kui perearstid, aga vaja on ka lihtsamat diagnostikat ja polikliinikut. Ajal, mil riigieelarves raha napib, pole mõtet hooneid ja tehnikat ebaefektiivselt dubleerida. Teen selle ettepaneku ministritele ja rahvasaadikutele ning selgitan ka lehelugejatele.

Kui haiglas töötasin, taotlesime 2011. aastal riigilt toetust tervishoiu tulevikumudeli katseprogrammi käivitamiseks Viljandis. Nüüdseks on esimene etapp realiseerumas. Peagi valmib perearstikeskus. Uus hoone hakkab asuma Turu ja Jakobsoni tänava vahel õunaaias otse meie tervisekeskuse kõrval. Ehitusrahast 75 protsenti on euroraha, ülejäänud panustab Viljandi haigla. Keskus peaks valmima 2019. aasta keskkel. Siis juhtub see, et praegu tervisekeskuses töötavad perearstid (üle poole Viljandi perearstipraktikastest) kolivad uude hoonesse. Ka hulk tähtajalisi üürilepinguid meie majas lõpeb umbes sel ajal.

Kuuldavasti on riik lubanud rahastada ehitust etapili-

selt. Kõigepealt rajatakse perearstikeskus, vaheetapina tuleb leida raha juurdeehituseks, kuhu kolivad haigla polikliinik ja diagnostikaruumid, ning viimasena peaks kerkima uus haiglahoone. Niinimetatud vaheetapi realiseerimine ja haigla projekteerimis-ehitusgraafik sõltuvad riigieelarve võimalustest. Et asi kiiremini liiguks, küsin: kas meil on vaja riigi rahaga rajada uut polikliiniku- ja diagnostikakompleksi, kui tänased tervisekeskuses töötavad perearstid kolivad uude keskkusesse?

Praegu meie majas perearstide kasutuses olevad kabineti sobivad ideaalselt eriarstide ambulatoorseks vastuvõtuks. Samuti on tervisekeskuses kiirgustegevuseks kohandatud avarad ruumid röntgeni tarvis ja leiaks sobiva kabineti ka sonograafiauuringuteks. Enamiku ambulatoorset vastuvõttu ja lihtsamatest uuringutest võiks teha tervisekeskuse ruumides. Hoone on rekonstrueeritud, ruumid vastavad nõuetele, majas on lift ning hoovis korralik parkla. Kompuuter jääks loomulikult haigla juurde. Teatavasti pole ehitatavas keskkuses ruume ka toitlustuse, sterilisatsiooni, administratsiooni ja muude tugiteenuste jaoks. Meil on tahe sellele kõigele ölg alla panna.

Sellisel viisil kiirendame uue haigla valmimist ja hoiame ära riigi raha valamise üleliigsesse betooni, mis lisaks kõigele pingestaks niigi kriitilist maanappust õunaaias.

Perearstid ühise katuse alla

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Viljandimaal hakatakse ehitama kolme perearstikeskust: Abja-Paluoja, Suure-Jaanis ja Viljandis.

Abja-Paluoja esmatasandi tervisekeskuse kogumaksumus on projekti kohaselt 2 789 232 eurot ja see püstitatakse Abja hooldushaigla juurdeehitisena, kuhu tulevad lisaks nii hooldekohad kui Tartu kiirabi Abja-Paluoja brigaadi uued ruumid.

Keskuses hakkavad paiknema praegused Abja valla perearstipraktikased (arstid Anne Ladva, Ürjo Mälksoo ja Peeter Kudu). Uue keskkusega liituvad ka perearstid Sirje Kirik ja Aive Jaakson, aga nende põhitöökohaks jääb praegune perearstikeskus Karksi-Nuias, mis renoveeritakse.

Kõik arstid saavad kabineti uues keskkuses, aga põhitöö toimub siiski patsientidele lähemal, sealhulgas Mõisakülas.

Suure-Jaani tervisekeskus peab plaanide kohaselt valmima 2018. aasta 1. septembriks aadressil Pärnu tänav 4 ja see läheb maksma 1 216 853 eurot.

3

Viljandimaale rajatakse kolm moodsat perearstikeskust.

Vallavalitsuse kinnitusele on nõusoleku koostöökandnud kõik praegu piirkonnas töötavad perearstid (Maire Kaskpeit, Külliki Tikker, Marika Teder ja Tiina Torp), lisaks soovib ühineda Kõpu perearst Olga Reiter.

Tervisekeskus peab aitama tagada praegu teenust osutavate perearstide töö jätkamise filiaalides: Olustveres, Vastemõisas, Tääksis ja Kõpus. Samuti peab tulevikus perearstiteenus olema kättesaadav Võhmas ja Kõos.

Suure-Jaani tervisekeskusega samas hoones saab ruumid Tartu kiirabi.

Viljandi esmatasandi tervisekeskus ehitatakse aadressil Jakobsoni tänav 2a/2c ja see läheb maksma 3 295 932 eurot. Seal hakkab vastu võtma 15 perearsti. Maavalitsuse sotsiaalala peaspetsialisti Luule Vitsuri andmetel on praegu perearstidest ühinemas Aureli Earm, Helve Kans, Margit Kivaste, Marje Metsur-Benzel, Anneli Ots, Anneli Poola, Rita Sarapuu, Henn Sepp, Meeli Sova, Ülle Bürkland, Priit Ginter, Berta Toikka, Valentina Tšivkin ja Ülle Vardja.

Euroopa Liidu finantseeritava tervisekeskuste ehitamise omaosaluse kannavad vallad, Viljandis kannab selle Viljandi haigla.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

KINO

Sakala keskuses 21. septembril kell 11 ja kell 19 Mika Kaurismäki ajalooline draama «Kuningas Kristiina». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses 21. septembril kell 19 uus Eesti film «Ameerika suvi». Pilet 3 eurot ja sooduspilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

TEATER

Ugala black box'is täna kell 19 etendus «Mäng on alanud». Pargi tänav 1c, Viljandi.

Viljandi gümnaasiumi auditooriumis täna kell 19 Ugala etendus «Oleanna». Hariduse tänav 2, Viljandi.

ÜRITUSED

Kundalini jooga esmaspäeviti kella 19–20.30; **tantsujooga** neljapäeviti kella 19–20.30 Viljandi waldorfskooli saalis Lutsu tänav 3. Õpetaja Anu Sööt, tel 520 9424.

Sakala keskuses täna kell 10 tasuta esmaabikoolitus Viljandi linna ja valla eakatele. Info tel 515 6322 või 5782 2679. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi pensionäride liidu kirjandusõprade klubi tuleb kokku kolmapäeval, 21. septembril kell 11 Lääne tänav 2, Viljandi.

Viljandimaa Invaühingu aastapäeva tähistamine on 22. septembril kell 12 Posti tänav 20.

Tipu Looduskool kutsub pühapäeval, 25. septembril seltskondlikule orienteerumisretkele. Meeskondi saab registreerida Tipu Looduskooli kodulehel www.tipulooduskool.ee kuni 21. septembrini. Lisainfo telefonil 5690 8872.

Karksi valla kultuurikeskuses

25. septembril kell 12 pühapäevased kohtumised kultuurikeskuses: Irje Karjus – «Mis teeb toidu juures ettevaatlikuks, mida vältida, millest hoiduda». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Saarepeedi rahvamajas tähistatakse 30. septembril kell 16 rahvusvahelist eakate päeva. Külakosti pakuvad Boris Lehtlaan ja Are Jaama. Täpsem info telefonil 523 4605.

Rahvusvahelise eakate päeva tähistamiseks on Viljandi maakonna eakatele 3. oktoobril kell 12 Viljandi linnastaadionil kepikõnnipäev. Päeva sisustavad sportlikud mängud ja kultuurilised etteasted. Kehakinnitus. Üritus on tasuta. Info ja eelregistreerimine vajalik hiljemalt 27. septembriks. Tel 515 6322 või 5782 2679. Korraldavad Viljandi linnavalitsus, Viljandi maavalitsus, Viljandimaa puuetega inimeste nõukoda ja Viljandi pensionäride liit.

NÄITUSED

Viljandi spordihoones 8. oktoobrin Viljandi fotoringi üheksa liikme mustvalged fotod. Vaksali tänav 4.

Pärimusmuusika aidas 5. novembrini mittetulundusühingu Mondo toiduteemaline näitus «Sa oled, mida sööd». 16 fotot on valitud üleeuroopalisele konkursile esitatud tööde seast ning need kujutavad nägemust õiglaselt ja säästlikult toodetud toidust. Tasuja puistee 6, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses 30. septembrini avatud näitus «Mokalaada veimevakk». 26. septembrini **teise korruse fuajees** Marko Matvere joonistused «Ümber imelise maa». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi linnaraamatukogu kolmanda korruse saalis 23. sep-

tembrini Viljandi huvikooli kunstiringi õpilaste näitus «Loomisrõõm». **Trepihallis** 29. septembrini mittetulundusühingu Fenn-Ugria Asutus näitus «Veelinurahas. Lennart Meri filmiränakud 1969–1988». Tallinna tänav 11/1.

Viljandi gümnaasiumis püsinäitus keskhariduse andmisest Viljandis. Hariduse tänav 2.

Viljandi muuseumi näitusemajas Eesti Rahva Muuseumi küla-lisnäitus «Pronksspiraalidest vasseliteni». Püsinäitus Viljandi linna ja maakonna ajaloo muuseumisse kogutu vahendusel. Muuseum on avatud teisipäevast laupäevani kella 10–17. Laidoneri plats 10.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees 31. oktoobrin Eesti Genealoogia Seltsi 25. aastapäeva rändnäitus «Suure südame ja ärksa vaimuga». Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja.

Kõpu külastuskeskuses kohaliku harrastuskunstniku Maria Kahari maalinäitus «Emotsionaalsed maastikud». Tipu maantee 1, Kõpu alevik.

Kondase keskuses püsinäitus kooliõpetaja ja maalikunstniku Paul Kondase (1900–1985) maalidest, mis kuuluvad Viljandi muuseumi kogusse. Kondase keskus on avatud kolmapäevast pühapäevani kella 10–17. Pikk tänav 8, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemajas 30. oktoobrin Ruudi Treu akvarellid «Suveajast sügisesse». Külaskäik leppida kokku tel 434 0035 või 5305 8600. Ilmatari tänav 3a.

Uku keskuse teisel korrusel Enn Loidi fotonäitus. Tallinna tänav 41, Viljandi.

NIMEPÄEV

Täna nimepäevalised on Kaubi ja Kaupo.

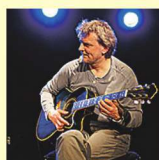
Päevane kontsertkohtumine Viljandi pärimusmuusika aidas

Muusika ja vestlus koos tuntud ja armastatud muusikutega

22. september kl 13
Harri Lindmets

Juttu juhib Rannar Raba

13. oktoober kl 13
Riho Sibul

17. november kl 13
Kulno Malva

8. detsember kl 13
Tanja Mihhailova

Pilet: 4.50 EUR www.folk.ee

Hooajatoetaja: ALeGo

RAKENDUSKESKUS

LOOJA

ecoprint

EESTI ERSPRESS

PILETILEVI

MaaLeht

Meedius

Sakala

ERR

Näiteks Rapid 400C hinnavõit kuni **6143.-** tellides masina oktoobris 2016

-10% oktoobris
-8% novembris
-6% detsembris
-4% jaanuaris 2017

Võta meiega ühendust ja küsi lisainfot! Kampaania kestab 01.10.2016-31.01.2017

Väderstad OÜ, Välja 3, Soinaste, Ülenurme vald, Tartumaa.
Tel +372 5343 2772, +372 5855 7473 | Vaata lisaks www.vaderstad.com

Olustveres 23.-24. septembril

Kl 10–15 külvi- ja mullaharimistehnika DEMOPÄEV, Dotnuva Baltic, Väderstad OÜ

24. septembril

Rahvusvaheline koolinoorte künnivõistlus kl 8–18

Kohaliku toidu laat kl 11–16

Hoidiste mess kl 11–16

Hobuste kross kl 10–15

Parima hoidise ja käsitööõlle valimine

Päeva juht Venno Loosaar

Üllatusesineja

Ivo Linna

www.olustvere.edu.ee

VILJANDI RATTAKLUBI

KUTSUB JALGRATTATRENNI

7-13 aastaseid poisse ja tüdrukuid

T, N - algajad (7-10 aastased)

E, K, R - noorem aste (11-13 aastased)

Info ja registreerimine telefonil 554 4862

Treener Marek Johanson

Rattabaas Vaksali 4 (spordihoone)

www.rattaklubi.ee

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

286

Viljandi noormees Kevin Nõgesmaa sai laupäeval Raplamaal Kuimetsa rajal peetud Eesti noorte motokrossi Jaffa karikavõistluste viimasel etapil klassis 50 cc küll kuuenda koha, aga hooaja kokkuvõttes kogus ta 286 punkti ja pälvis võidukarika.

TULEMUSI

JALGPALL. Viljandi Tuleviku klubi meeskond alistas pühapäeval Tartus peetud esiliigaturniiril 2:0 FC Santose.

Laupäeval oli Viljandi-maal kaks meistrivõistluste kolmanda liiga kohtumist: FC Tarvastu võitis koduväljakul 4:3 EMÜ SK ja Suure-Jaani United oli kodumängus 3:0 üle Navi Vutiseltsist. Võidukas oli ka samas liigas mängiv SK Tääksi. Tema teenis võõrsil 3:0 võidu Põlva FC Lootose üle.

Tuleviku II meeskond kaotas pühapäeval Viimsis esiliiga B turniiril 0:6 sealsele jalgpalliklubi esindusele.

KERGEJÕUSTIK. Reedel ja laupäeval Viljandi linnastaadionil peetud maakonna noorte mitmevõistluse meistrivõistlustel saavutasid C-klassis esikoha Janne Roosimägi ja Andreas Hantson, B-klassis Marta Okas ja Margus Soosaar ning A-klassis Ragne Randmäe ja Jakob Univer. Naisjuunioridest tuli esimeseks Kati Kristella Kivisild.

Kelly Heinpõld püstitas laupäeval Pärnus maakonna C-klassi tütarlaste vasa-raheite rekordi tulemusega 50.38.

MAADLUS. Nädalavahetusel Slovakkias Prievidzas peetud rahvusvahelisel täiskasvanute vabamaadlusturniiril võitsid Kevin Ervald ja Ragnar Kaasik omas kaalus esikoha. Sten Orav teenis hõbe- ja Meelis Sillat pronksmedali. Sealsamas asetleidnud noorteturniiril tuli esimeseks Tristan Aleksandrov.

Laupäeval Suure-Jaanis teoks saanud noorte vabamaadlusturniiri «Nublust Nabiks» kolmandal etapil pälvisid Viljandimaa noortest esikoha Keiro Asu, Rene Talts ja Rainer-Kevin Suuder.

KÄSIPALL. Laupäeval Põlvas peetud poiste minikäsi-palliliiga turniiril sai Viljandi spordikooli 2006. aastal sündinute esindus teise koha. Aasta vanemate noorte grupis tuli viljandlastel leppida neljanda tulemusega.

Viljandi spordikooli meeskond alustas reedel kodusaalis Eesti meistrivõistluste esiliiga turniiri 22:35 kaotusega Põlva Tarbijate Ühistu esindusele.

JALGRATTASPORT. Pühapäeval asetleidnud Tartu rattamaratonil oli Viljandi rattaklubi sõitja Jaanus Tasane 36. ja Kristjan Johanson 40.

TULEKUL

KOOLISPORT. Homme kell 13 on Viljandis Jakobsoni kooli juures maakonna esimese kuni viienda klassi õpilaste murdmaateatejooksu karikavõistlused.

MAAILMAMEISTRIVÕISTLUSED

Krossimehed näitasid suurepärase hoogu

HELEN URBANIK, Eesti mootorrattasporti föderatsiooni peasekretär

Kert Varik ja Maarek Miil said pühapäeval Saksamaal Rudersbergis külgvankriga mootorrattaste krossi maailmameistrivõistluste viimasel etapil oma karjääri parima, kuuenda tulemuse. Maailmameistrivõistluste üldarvestuses lõpetasid nad 17. kohaga.

«See oli tõeline motokross: mudane, keeruline, tehniline rada ja ka vihma sadas vahepeal. Kindlasti karjääri parim tulemus. Kõige kiirematele jäime vaid sekundi ringi kohta alla,» lausus Karksi valla mees Kert Varik pärast võistlust.

Laupäevases kvalifikatsioonis tuli eestlastel leppida 11. kohaga, sest nad olid kiire ringi sõitmiseks valinud pisut vale taktika. «Pärast kiire ringi väljasõitmist kastetud rada kuivas. Oleksime pidanud vahepeal puhkama ja siis uuesti kiiret ringi üritama, magasin aga õige hetke maha,» selgitas Varik.

Pühapäevastel finaalsõitudele said Varik ja Miil startida teisest reast. Esimeses sõidus said nad hea stardiga viienda minema ning kokkuvõttes lõpetasid kuuendana.

«Sõitsime pikalt viiendal kohal, kuid siis pääsesid Brown ja Chamberlain meist mööda tänu sellele, et ringiga mahajääjad hakkasid meie tempot pidurdama,» rääkis Varik.

Teises sõidus startisid

Kert Varik pani koos korvimehe Maarek Miiliga maailmameistrivõistluste hooajale korraliku punkti, kui lõpetas Saksamaal Rudersbergis peetud võistlused oma karjääri kõrgeima, kuuenda kohaga.

LUC DRIESEN

eestlased esimese kümne hulgas ja jõudsid finišisse üheksandana. Rudersbergi etapi võitis Belgia-Läti paar Ben Adriaenssen ja Lauris Daiders. Teiseks tulid tšehhid Tomáš ja Ondřej Čermák ning kolmandad olid belglane Jan Hendrickx ja hollandlane Ben van der Bogaart.

Maailmameistriks tulid tänavu Hendrickx ja van der Bogaart, kes kogusid 424 punkti.

Teise koha said Adriaenssen ja Daiders.

Nagu ütles Kert Varik, läks hooaeg tõusvas joones. Tema sõnul oli tänavu väga palju uuendusi ning kõik see tahtis harjumist ja kohanemist.

«Sõitsin esimest hooaega neljataktilise mootoriga ja koostöö uue korvimehega vajab hooaja algul veidi lihvi,» kõne-

les Varik. «Tohutult aega kulub meil Poola kiirteedel. Et kiired konkurendid elavad kõik Euroopas, kulub neil etappidele sõitmiseks sama palju aega kui meil Eesti krossidele ja taastumiseks on neil rohkem võimalust. Järgmisel hooajal peaksime logistika teistmoodi lahendamise ning mitmes muuski punktis professionaalsemaks minema.»

Joosep Sankmann jõudis ainsa Eesti juuniorina finišisse

Reedel Prantsusmaal Euroopa juunioride grupisõidu meistrivõistlustel debüüdi teinud Viljandi rattaklubi noormees Joosep Sankmann lõpetas 91. kohaga.

123 kilomeetri pikkuse võidusõidu stardis oli 150 meesjuuniori seas kolm eestlast. Raske võistluse lõpetas 113 noort ratturit. Eesti juunioridest jõudis Joosep Sankmann ainsana lõpuni. Tema kaotus võitjale Nicolas Malle'ile oli 3.38.

Nagu Sankmann ütles, oli sõit närviline ja kukkumisrohke. Ühte kukkumisse sattusid ka tema koondisekaaslased Joan Markus Varik ja Kristo Prangel. Varik tuli seejärel koha rajalt ära ja Prangeli võtsid hiljem maha kohtunikud.

«Jäin peagrupist maha tõu-

sul veidi enne viimasele ringile minekut. Siis läks mul väga raskeks. Finišisse tulin oma väikese grupiga,» rääkis Sankmann.

Laupäeval oli sealsamas Euroopa U-23 klassi meistrivõistluste grupisõidu stardis Josten Vaidem ja 150-kilomeetrine võidusõit lõppes talle 104. kohaga. Kaotust võidumehele Aliaksandr Riabušenkole Valgevenest kogunes 7.52. Eesti koondislaste parimana sai Ak-sel Nõmmela 43. koha, finišeerudes 30 sekundit võitjast hiljem.

Tänavu Prantsusmaa amatöörmeeskonnas sõitnud Josten Vaidem tunnistas, et pole oma sõiduga tiitlivõistlustel rahul. Ta leidis, et oli sõidu alguses liiga passiivne, ning lisas, et veidi kimbutasid teda ka teh-

Viljandi rattaklubi kasvandik Joosep Sankmann sai Prantsusmaal väärtuslikke tiitlivõistluste kogemusi.

ERAKOGU

nilised raskused: tähtsal hetkel jooksis käiguvahetusel rattakett raami ja hammasratta vahele kinni.

«Mulle anti ülesanne näi-

data aktiivsust pärast sajandat kilomeetrit ja see mehaaniline jura juhtus just väga valel ajal,» nentis noormees. (Sakala)

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.postimees.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograafid Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Tea Raidsalu, Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendajad Piret Holtmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Reklaamikonsultandid Astra Saul 433 0061
Marii Matteus 433 0060
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Postimees Grupp. Juridiline aadress Gildi t 1, 50095 Tartu. Postiaadress Tartu tänav 8, 71020 Viljandi. Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Postimees Grupp kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükkikojas. Tiraaz 8167

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel, laupäeval ja pühapäeval ei sündinud Viljandis ühtegi last.

100 AASTA EEST

Sakala, 7. (20.) IX 1916

Kohalik elu. Miitawi reaalkooli, mis, nagu teada, meie linnas asub, on üle 100 uue õpilase vastu võetud. Eksamil käijate arv oli muidugi heasti suurem, kuid üks osa neist ei pääsenud puudulikkude teadmiste pärast kooli sisse, sest et korralikuks sisseastumiseksamite vastu ettevalmistamiseks puudus tarviline aeg – tuli ju kool õpeaasta alguse eel pea täieste ootamata siia.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis http://kuulutus.ajaleht.ee

KINNISVARA

Müüa 1-toal korter Saarepeedil. Tel 5392 0456.

Müüa 2-toaline korter Männimäel. Tel 5569 4115.

Naine lapsega vajab väikest odavat üüripinda Uueveski või Peetrimõisa piirkonnas. Tel 5614 9598.

Ostan keskk korteri Viljandis. Tel 5681 1160.

ostab PÕLLUMAAD üle Eesti

Parim hind! Kiire tehing!
Tel 509 6173 Andrus

Ostan korteri Viljandis. Sobivusel kiirtehing. Tel 5373 9216.

OÜ EstEst PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Soovin üürida 3-toal korteri. Tel 510 4935.

Soovin üürida väiksema maama- ja linna lähedal hilisema väljaostu võimalusega. Tel 5649 7996.

SÕIDUKID

Müüa VW Bora (2001). Mootor katki, kere korralik. Tel 526 6768.

Ostame 1990.–2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

TEENUSED

Arborist. Ohtlike ja suurte puude raie. Tel 504 7811.

Ehitame ja viimistleme terrasse, saunu ja fassaade. Garantii. Tel 5366 9108. A1 Ehitusviimistlus OÜ.

Ehitustööd, sisetööd, fassaadid. Tel 552 3559.

Aitan müüa põllumaad ja metsa väga hea hinnaga. Kiire tehing. Tel 5620 4096.

Fassaadisoojustus- ja katusekatetööd. Tel 5347 0972, merilux-ehitus@gmail.com.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, ennustus.ee.

Katuse paigaldus- ja parandustööd. Tel 5662 2071.

Korstnaladumine, plekitööd. Tel 5694 4443.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5347 4029.

Ohtlike puude lõikus. Tel 5662 2071.

Puur- ja küttekaevude puurimine, pumpade ja septikute paigaldus, vee-, kaevu- ja kanalisatsioonitööd. Tel 521 7415, www.baltipuurkaev.ee.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine ja remont. Tel 5638 1774.

Ripplaed, kipsitööd. Tel 527 8197.

Salvakaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5679 3951.

Seinad soojaks ja tuultpidavaks termovahuga, maja hind alates 600 €. Süstime seinad soojaks: www.therm.ee, tel 5660 6010.

Soojustus puistevillaga. Tel 5566 5307.

Tordid, koogid, kringlid ettetellimisel. Info tel 5618 6709.

Torutööd. Tel 5344 4694.

ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis

Tel 5557 7007 janno@tartumets.ee www.tartumets.ee

Torutööd. Tel 5666 0061.

Tänavakivide paigaldamine. Tel 506 5614.

Tänavakivide paigaldus. Tel 5662 2071.

Paistu 3 a, Viljandi • Tel 434 9090 Avatud E–R 8–17

OÜ Enberg T. E. AUTOREMONT

Vajadusel tuleme ise autole järele. Kui tööd on tehtud, toimetame sõiduki teile sobivasse kohta.

AUTOVARUOSAD otse maaletoojatelt

LUKKSEPATÖÖD

VEERMIKU KONTROLL tasuta!

LIISI REMONT JA SÕIDA!

Ostes õli ja õlifiltri meil, on õlivahetus TASUTA!

Mobil MOTUL Castrol

LIQUI MOLY wolf

Veeteenused üle Eesti. Tel 5344 5466.

Võlgade sissenõudmine. Tel 520 4306.

TÖÖ

Baltest Mööbel OÜ pakub tööd kööginõõbli paigaldajale Soomes. Info tel 529 9670.

Baltest Mööbel pakub tööd autojuhile-transporditöölisele. Tööaeg E–R. Info tel 529 9670.

Otsime oma meeskonda betoonrakete valmistajat, töötasu kuni 7,50 €/tund. Info tel 5645 4767 või saata CV e-posti aadressil kaevud@amendero.eu.

Iga lahkumine on raske, iga teeselaatmine kurb...

Lahkus emakest, vanaema ja vanavanaema

OLIVIA ALTOJA

10. IX 1931 – 19. IX 2016

mälestab sügavas leinas tütar Eda laste ja lastelastega.

Vaikus ja rahu on Sinuga, head mälestused meiega...

Kallist täd

OLIVIA ALTOJA

mälestavad Ene ja Mare peredega.

Südamlik kaastunne omastele.

Mälestame head majanaabrit

OLIVIA ALTOJA

Avaldame siirast kaastunnet Üllele ema kaotuse puhul.

Kaare tänav 14 naabrid

Süle- ja lauaarvutite müük ja hooldus

Soodsad tindi- ja toonerikassetid

e-pood: www.itshop.ee

Kivi 2 (Leola ärikeskus), Viljandi
Info tel. : 433 3122, 50 10 689

Pakume tööd ausale, kohusetundlikule ja lojaalsele CE-katveoautojuhile (külmik), kes oskab eesti keelt ja kellel on varasem töökogemus pool- ja/või täishaakel. Töö vahetustega: 2 nädalat tööl ja 1 nädal kodus. Stabiilne töö Soome-Rootsi vahel, täispära. Andrus, tel 5340 0065.

Pakume tööd halupuude ladujale. Tel 5191 7978.

Pakume tööd saeveskis abitöölisele. Tel 5637 3783.

Pakun tööd kogemustega Dryviti paigaldajatele. Tel 5815 2410.

Tere AS Viljandi tootmisosakond pakub alalist tööd komplekteerijale valmistoodangu lattu ja transporditöölisele tootmistehhi. Töö ühes vahetuses graafiku alusel. Kandideerimiseks tulla kohapeale Raud T 6, Viljandi või saata CV sirli.koovit@tere.eu.

KOOLITUS

Arvutikoolitus Viljandis – MS Exceli kursused, 4.–5. okt. Info tel 742 8000 või www.nort.ee.

LOOMAD

Müüa koerakutsikas. Tel 5560 5198.

METSAMATERJAL

Raie ja metsaost. Kraavidest ja põldudelt võsa koristamine. Tel 527 5868, brujo.info@gmail.com.

PÕLLUNDUS

Hobusesõnnik kotiga koju. Tel 5351 2654.

Müüa õunamahla. Transpordivõimalus. Tel 5833 3794.

Ostan Vene randaali ja varuosi. Tel 5362 0111.

Elu on tundmatu tee, keegi ei tea, kus lõpeb see...

Lahkus kallis ema, vanaema ja vanavanaema

GITI VABA

1. VII 1944 – 19. IX 2016

Leinavad lapsed peredega.

Ärasaatmine laupäeval, 24. septembril kell 11 Halliste kabelist vanale kalmistule.

Mõnikord seisatub hetk, kuhu sõnad ei mahu...

Sügavas leinas mälestame kallist

AIGAR PAJU

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Agni, Maire ja Sirje

Siiras kaastunne Elvile ja tema lähedastele

AIGAR PAJU

kaotuse puhul.

Luule perega

WWW.KGSTYLE.EE
K.G. STYLE

SUUR RIIETE TÜHJENDUSMÜÜK

Allahindlus kuni -50%

E–R 10–17, L 10–15
Lossi 22, II korrus
Tel 5566 0018, info@kgstyle.ee

Pakkumine kehtib kuni 01.10

MUUD

Eluteele pürgija otsib usklikke sõpru, kes aitaksid valgustada ka sataniste. Tartu t 71–3a, Õiela.

MÜÜK

30 cm lepp võrgus 2 €. Tel 5300 2010.

30 cm lepp võrgus, lepa- ja saareklotsid võrgus. Tel 5345 2279.

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Killustik, liiv, kruus, muld. Tel 513 5462.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuiv kask 40 l võrgus, 2,20 € võrk. Vedu tasuta. Tel 5856 9038.

Kõik müügis! Vaata meie kuulutusi www.realisatsioonikeskus.ee. Tel 564 4407.

Küttepuud, 3 m (lepp, kask). Koorem 7 tm al 200 €. Tel 553 6074.

Lehtpuuklotsid ning lepp 30 cm võrgus. Tel 5782 7770.

Müüa ehituslikku saematerjali, voodri-, põrand-, terrassilaudu ja servamata laudu. Pikkused 3–6 m. Voodrilaudade tööstuslik värvimine. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 528 2268.

Müüa hõõveldatud servamata lepa disainlauda. Tel 5858 9586.

Müüa tooreid halupuid, kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelletteid ning puit- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Otse tootjalt pakitud küttematerjal: puitbriketid al 133 €, turbabriketid, pelletid, klotsid. Vedu. Tel 506 8501.

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestustemaa.

Kaastunne Elvile kalli poja

AIGAR PAJU

kaotuse puhul.

Kullamäe talu, Ennuvariku talu ja Kaarli-Kivi talu

Südamlik kaastunne Ellenile ja Angelikale kalli õe ning täd

HELGI PINTMANI

kaotuse puhul.

Majanaabrid

Avaldame kaastunnet Ellenile kalli õe

HELGI PINTMANI

kaotuse puhul.

PT02

Mälestame head töökaaslast ja avaldame kaastunnet omastele

HELVE TAMMISTE

kaotuse puhul.

PT02

Aeg jäi seisma sellesse päeva...

Mälestame armast klassiõde

PALMI PIIRI

Holstre kooli 1966. aastal lõpetanud

Sae- ja nelikanthõõvlmaterjali müük ja teenus. Tel 5348 0984.

Sõelutud mulla müük. Tel 5551 3306.

Toores lepp 26 €/rm, peaaegu kuiv 29 €/rm. Tel 5563 8552.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

Välis- ja sisevoodri, põrandalauade ja saematerjali müük. Vedu tasuta. Tel 5373 1117.

OST

Pakkuda erinevaid euromünte ja juubeli 2-euroseid. Tel 515 5344. Ostan vanemaid mündikogusid, vaata www.eurocoins.ee.

Vanu vene kontaktoreid, kaitselüliteid, el-plaate, detaile jms. Tel 5197 3129.

TUTVUS

Tutvun väiksemat kasvu saleda-poolse naisega vanuses 45+. Tel 5563 6611.

ÄRA ANDA

Ära anda kassid. Tel 5378 4615.

TÄNUAVALDUS

Suurimad tänusõnad Viljandi haigla personalile eesotsas dr Ainjärve ja dr M. Põderiga ning perearstile dr Kaskpeidile pereõega igakülse ravi ja hoole eest! Tänulik patsient.

TEADE

Viljandi Jakobsoni koolis alustab tööd eelkool 3. okt kl 13.30 ruumis 414. Info Jakobsoni kooli õppejuhilt Krista Andresoniilt krista.andreson@vjk.vil.ee.

Aeg seisma jäi sellesse päeva...

Lahkus kallis vanaema

ZINAIDA PALM

Mälestavad sinu poisid.

Kel otsa saab aeg, see läheb, minnes võtab ta lambist tule ja süütab taeva tähe.

Mälestame

ASTA SILDARU

Südamlik kaastunne lähedastele. Hilja perega

Siiras kaastunne Ants Kommussarile lähedastega kalli isa

LEMBIT KOMMUSSARI

kaotuse puhul.

AS Kolmeks kollektiiv

Mälestust aeg võtta ei suuda...

Armast abikaasat, ema, vanaema ja vanavanaema

LEHTE-MARIE MÖTTUST

20. IX 1931 – 4. XII 2012

mälestavad 85. sünniaastapäeval ja 4. surma-aastal lesk, poeg ja tütre peredega.

Üks tee käidud lõpuni, jääb järele mälestus.

Lahkus meie kallis

LAINE MADISSON

28. XII 1927 – 18. IX 2016

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 1. oktoobril kell 12 Viljandi Jaani kirikust Riia maantee kalmistule.

Südamlik kaastunne Anne-Lyle vanaema

LAINE MADISSONI

kaotuse puhul.

Töökaaslased Endla teatrist

Südamlik kaastunne Heilile ja Rihole perega kalli abikaasa, isa ja vanaisa

RAIVO SOOVARESE

kaotuse puhul.

Perekond Sär

Lahkus meie kallis

RAIVO SOOVARES

29. VI 1958 – 14. IX 2016

Leinavad omaksed.

Urni muldasängitamine laupäeval, 24. septembril kell 11 Viljandi Metsakalmistul.

Südamlik kaastunne Heilile abikaasa ja Rihole perega isa, vanaisa ja äia

RAIVO SOOVARESE

kaotuse puhul.

Villa elamu pered

Südamlik kaastunne lähedastele kalli

RAIVO SOOVARESE

kaotuse puhul.

Naabrid Keremilt

Südamlik kaastunne Rihole perega kalli isa

RAIVO SOOVARESE

kaotuse puhul.

Leena ja Marilin peredega

Südamlik kaastunne Heilile, Rihole ning lähedastele kalli

RAIVO SOOVARESE

kaotuse puhul.

Uno perega

Mälestan sõpra

RAIVO SOOVAREST

Avaldan kaastunnet omastele.

Kaarel

Hyundai i20 TOP!
Mugavus on hinnas!

Täisvarustuses Hyundai i20 TOP! erimudelil on kõik mugavused juba hinna sees.

- + Soolendusega nahkkattega rool
- + Täisautomaatne kliimaseade
- + Stiilsed valuväljed
- + Parkimisandurid ees ja taga
- + Püsikiirushoidja
- + Alarm
- + Ja palju muud

Hyundai i20 TOP! erihind 13 590 €. Kuumakse alates 128 €.

Küsi pakkumist!

HYUNDAI NEW THINKING. NEW POSSIBILITIES.

Pakkumine kehtib konkreetsetele autodele. Keskmine kütusekulu 5,5 l/100 km ja CO₂ heide 127 g/km

Plüüsivõrgu baasimudelil soovitavalt edasimüügihinna (lühivõrgu) Toplisuuga fikseerimata kampaaniaintrissiga – 1,90% + 3 kuu EURIBOR – on 13 590 € maksava sõiduki finantseerimisel 15% sissemaksiga, 60-kuulise perioodi, 33% jääkmaksumuse, tähtsust 20 000 km aastast ja 150 € lepingutasuga kuumakse sellesel juhul alates 128 € ja krediidikuluks määr 1,99% aastast, kredidi kogusumma on 11 551,50 € ja kredidi kogukulu on 14 383,85 €. Kredidi kogukulu arvutamisel on arvesse võetud krediidisummat, intressikulu, lepingutasu ning ei ole arvestatud võimalikke sõiduki registreerimiskulusid, riigilõive, hindamisakti tasu ega finantseerimise eeltingimuseks oleva kasko- ja liikluskindlustuse makse suurust. Finantseerimise pakkuja on Nordea Finance Estonia AS. Tutvuge liisingutingimustega ning konsulteerige spetsialistiga.

SILLER AUTO Suur-Kaare 69, Viljandi | Tel 444 8866 **TOPAUTO**

Renlog

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,
www.renlog.ee

WoodVERK OÜ

Mööbel eritellimusel
Woodverkist

- liugukseed
- garderoobid
- köögimööbel
- jne

Küsi pakkumist – kalle@woodverk.ee, tel 501 3106

HOTELL PEETRIMÕISA VILLA
Viljandis vajab
JUHATAJAT või
RENTNIKKU.

Enesetutvustust ja tekkinud asjakohaseid mõtteid ootame aadressil kalle@peetrimoisavilla.ee, www.peetrimoisavilla.ee

PEETRIMÕISA VILLA
VILJANDI SPA HOTELL

Oleme spetsialiseerunud tootmishoonete viihallide, söödahoidlate, lautade, garaazide ja muude sarnaste hoonete püstitamisele.
Tel 508 4497,
e-post info@morgander.ee, koduleht www.morgander.ee.

Renlog

Virnastatud võsa ja raiejäätmete ost
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee
www.renlog.ee

Kuulutusi ja leinateateid saab tellida

24h

internetis
www.sakala.ajaleht.ee

VÕTA KOHE ÜHENDUST!
info@olly.ee, 56 980 949

TERASKATUSED JA VIHMAVEESÜSTEEMID OTSE TOOTJALT!

WWW.OLLY.EE **OLLY** TERASPROFIILID

Steel.ee
Loodud püsima!

Katusematerjali müük ja paigaldus

Trapets 20	Turvatooted	Lisaplekid
Trapets 45	Katuseplekk	Sileplekk
Teraskivi		
Klassikprofiil	Vihmaveerennide müük, paigaldus ja hooldus	
Valtsprofiil		

katusematerjal tehasehinnaga!

Saada päring raido@steel.ee või helista tel 550 3200. Piiri tn 7, Viljandi.

KESKKONNAAMET **SOOMAA RAHVUSPARK** **KIK**

SOOÜLIKOOI AASTASEMINAR 30.09.–01.10.2016

Keskkonnaamet ja Tipu looduskool korraldavad Sooülikooli 2016. a aastaseminari kultuuripärandi teemal.

30. septembril kultuuripärandi seminar

Toimumiskoht: RMK Soomaa looduskool, Kõrtsi-Tõramaa, Viljandimaa

11.30–12.00 Kogunemine

12.00 Seminari avamine ja ettekanded järgmistel teemadel:

- Vaimne ja materiaalne kultuuripärand
- 45 aastat kultuuripärandi kaitse korraldust Lahemaal
- Pärimuse salvestamine ja arhiveerimine
- Soomaa rahvusparki maakatte andmebaasi ning ajaloolise maakasutuse analüüsi esialgsete tulemuste tutvustus
- Looduslikud pühapaigad Soomaa piirkonnas
- Soomaa kohta koostatud õpilaste loov- ja uurimistööde tutvustused

Tipu looduskooli juhendamisel

16.00 Seminari lõpetamine

Seminaril osalemine maksab 3 € / in (kohvipausid), tasumine kohapeal.
Seminaril osalemiseks palun registreeruda hiljemalt 27. septembriks e-postil liina.laanemets@keskkonnaamet.ee või tel 5698 7103.
Täpsem kava kodulehel www.soomaa.ee

1. oktoobril õppepäev teemal Tõramaa küla ajalugu ja tänapäev

Toimumiskoht: RMK Soomaa looduskool ja jalgsimatk Tõramaa külas

10.45–11.00 Kogunemine Soomaa looduskoolis

11.00–17.00 Ülevaade küla ajaloost, jalgsimatk Tõramaa küla talukohtade juurde, ülevaade talukohtadest ning nende ajaloost. Õppepäeva juhendaja Algis Martsoo

Õppepäeval osalemine tasuta, kaasa oma toidukott ja jook. Jalgsimatk on füüsiliselt raske, kuna ei kulge mööda ettevalmistatud õpperada. Selga ilmastikukindlad riided ning jalga veekindlad jalanõud.

Õppepäeval osalemiseks palun registreeruda hiljemalt 27. septembriks e-postil liina.laanemets@keskkonnaamet.ee või tel 5698 7103.

Seminar ja õppepäeva läbiviimist toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

GOLF EXTRA

Hind alates **16 066 €**

JETTA EXTRA

Hind alates **16 056 €**

Møller Auto® Viljandi

Tallinna 45 Viljandi
Telefon 435 5340

Volkswagen

Golf kütusekulu kombineeritud tsükklis 3,8 l/100 km; CO₂ heitmekogus kombineeritud tsükklis 99 g/km.
Jetta kütusekulu kombineeritud tsükklis 5,4 l/100 km; CO₂ heitmekogus kombineeritud tsükklis 125 g/km.